

భీతికాంగ్రెసు సభ

ఆమోదితములైన తీర్మానములు

1. కాంగ్రెసు సభవారు శ్రీ సార్వభౌమియే తమకు గల గాఢమగు రాజభక్తిని వెల్లడింపుచు, ప్రపంచ స్వాతంత్ర్యమునకై వీరు సూచించిన సంఘమును విజయవంతముగ నంత మొందించుటకు వారికి అభినందనలను సందించుచున్నారు.

2. న్యాయ, స్వాతంత్ర్య, స్వయంనిర్ణయనూత్ర సమర్థమునకై మిత్రవర్గముల నేనలను, అందు ముఖ్యముగ భారత ప్రజలను, చూపిన ఆర్థిక ప్రయత్నములను కాంగ్రెసులకు వారిని యీ కాంగ్రెసు సభవారు భజించుచున్నారు. ఈ తీర్మానమును శ్రీ సార్వభౌమియే భారత రాజ్యాంగమంత్రాధ్యక్షులు మిత్రవర్గములకు, ఆమోదితములైన తీర్మానములకు ప్రభుత్వములకు, ఆమోదితములైన తీర్మానములకు ప్రభుత్వములకు, భారతదేశ ముఖ్య నేనలని బంధువులు.

(3) బొంబాయిలో సమావేశమైన ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సభలో నామోదితమైన 2, 3, 4, 11 తీర్మానములను యీ సభ వారు బలపరచుచున్నారు.

నెం 2 య:—1916, 1917 సంవత్సరములలో లక్ష్నో, కలకత్తా నగరములందు సమావేశమైన జాతీయముల సభలును, మస్లిము సమితులను ఆమోదించిన సంస్కరణ నూత్ర తీర్మానమును యీ కాంగ్రెసు సభవారు సమర్థింపుచు, సామ్రాజ్య స్వభావాలను దక్క, ఇతరమేదియు భారత దేశమును సంక్లిష్టపరచుటకు దనియు, బ్రిటను భారతదేశములకు గాఢబంధమును బలపరచుటకు భారతదేశమును స్వాతంత్ర్య, స్వభావాలను బలపరచుటకు తనయును నాదేశమున కర్హులైనవారను నొసంగుట అరహన మనియు ఆభిప్రాయ పడుచున్నారు.

నెం 3 య:—భారతదేశము భాగ్యతాముల ప్రభుత్వమున కర్హులని కాంగ్రెసు సభవారు నుడువుచు, రాజ్యాంగ సంస్కరణ విచేరికమున భారతదేశము గూర్చి ప్రాయశచింద దుర్భిప్రాయములను ఖండింపుచున్నారు.

నెం 4 య:—ఈ క్రింది నిబంధనలను లోకమై, దేశ సంతక్షణము కాంతి ప్రత్యక్షముగ సంబంధించిన విషయముల యందు భారత ప్రభుత్వమువారు సంపూర్ణ పాలనాధికారము గలిగియున్నార:—

పార్లమెంటు సభవారు నిర్ణీతమగు కాసములలో భారతీయులకు బ్రిటిషు పౌరస్వ్యములను కలిగియుండునట్లేర్పాటు చేయవలెను.

(క) భారతదేశమున స్థిరనివాస మేర్పరచుకొనినట్టిగాని, నివసించునట్టిగాని శ్రీ సార్వభౌమియే ప్రజలెల్లయు న్యాయము నెరుట సమాజముగ పరిగణింపబడవలెను. వీరి కనువర్తింప జేయు న్యాయశాస్త్రమున నెట్టి విధేయమును యుండరాదు.

(చ) శ్రీ సార్వభౌమియే భారత ప్రజలెల్లయు న్యాయ స్థానమున న్యాయసమ్యక్త విచారణము గావింపబడి శిక్షితుడైనగాని లేఖన, వాక్సంఘస్వాతంత్ర్యమును గాని, జీవితమునుగాని, ఆస్తినిగాని, స్వాతంత్ర్యమును గాని గోల్పోవు వుటకు వీలుండరాదు.

(ట) బ్రిటను దేశమునకు వలసే భారతీయులకుడలై నెవ్వను నైకొని ఆయుధముల ధరించుట కధికారము గలిగియుండవలెను. ఈ మాక్కును న్యాయస్థానమువారు తక్కు యితరులు తొలగించరాదు.

(ఠ) ముద్రకాములైన స్వాతంత్ర్య సుందరము. ముద్రకాములను గాని, వార్తాప్రకటనగాని రిజిస్టరు చేయించినపుడెట్టి సెన్సూరిటీని ప్రయత్నింపరాదు.

(డ) బ్రిటిషు ప్రజలకుకూడ ఆనువర్తింపు సమాన పరిస్థితులందు దక్క, భారత ప్రజలకు కలిగినట్లైన కక్షల విధింపరాదు.

నెం 11 య:—భారతీయులకు నైకొద్దోగముల నొసంగవలయునను కోరికకు ఆనుగుణ్యముగ గాక, మిగుల ఆసక్తి ప్రకటనకు ప్రభుత్వ ప్రజలునకై యీ సభవారు తమ ఆభిప్రాయము వెల్లడింపుచు, ఆదరకాలములలో భారతీయులకు 100-కి 25 వంతున నైకొద్దోగముల నొసంగి, యీ సంఖ్యను కాలక్రమమున వృద్ధి గాంచుట కేర్పాటు చేయవలెనని ఆభిప్రాయపడుచున్నారు.

(4) (ఎ) బొంబాయి నగరమున సమావేశమైన ప్రత్యేక కాంగ్రెసు ఆమోదించిన స్వభావాల నా తీర్మానము నీ సభ వారింగీకరింపుచు, అంతో సహజమునూత్రము గావించి, ఆ ప్రత్యేక సభయందు యీ ఆభిప్రాయ ప్రకటనమైన పిమ్మట

ప్రజాభిప్రాయము మార్పుచేయుటచే, యీ దేశమునకు తక్షణమే రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యము నొసంగవలెననియు, యీ సంస్కరణలభమును భారతదేశపు అన్ని భాగములను సమానముగ ఆరు భవింపవలెననియు యీ సభవారు ఆభిప్రాయ పడుచున్నారు.

(బి) అధికార విరోధియగు ప్రత్యేక నియోజక వర్గము నేర్పరచరాదు. ఏలనన, వారు గనులు ప్రవృత్తుల తేయాకు పండించుట మున్నగు పరిశ్రమలకు సంబంధించినవారు. ఒక వేళ వారికట్టి ప్రాతినిధ్య మొసంగినను ఆది ఆయా రాష్ట్రములలోని జనసంఖ్యను విచారణమునబట్టి నిర్ణయింపబడవలెను.

(5) —రాజ్యాంగ సంస్కరణ విధానమున పంచాంగ దేశమునకు తక్కువ స్థానము నొసంగవలెనను యుద్దేశముతో కొన్ని ప్రత్యేకములందు జరుగుచున్న ప్రయత్నముల కీ సభవారు భయపడుచు, ఆ రాష్ట్రము మొక్క రాజకీయ, నైతిక, చారిత్రక ప్రాముఖ్యమును బట్టియు, భవ, విద్యా, సాంఘిక శాస్త్రములను బట్టియు, ఘనతనును సంగ్రహ నేరకబట్టియు వారిని బెంగాలు, మదరాసు, బొంబాయి, సంయుక్త రాష్ట్రములతో సమాన ప్రతిపత్తి నొసంగవలెనని నొక్క వక్కాణించుచున్నారు.

(6) —కాలము సుముఖము నూదల నిసభవారు భయభాగిత మానసములతో తిలకింపుచు వారి నాచరణ లోనికి బెట్టించుటకు భారత ప్రజల ప్రధాన స్వత్వములను భంగపరచి, ప్రజాభిప్రాయవ్యవస్థను నిరోధించి, రాజ్యాంగ సంస్కరణ విజయమునకు ప్రతిహేతులుగ నుండునని తెలుపుచున్నారు.

భారతదేశమున కాసమును 1818 సంవత్సరపు 3-వ బెంగాలీ కాసమును 1819 సంవత్సరపు బొంబాయి కాసమును, 1827 సంవత్సరపు మదరాసు కాసమును ముద్రకాములైన కాసమును రాజగ్రాహ సమావేశ కాసమును దండన శాస్త్ర సవరణ కాసమును ప్రజల స్వాతంత్ర్యమునకు భంగము కలిగించు యితర కఠినకాసములను ప్రభుత్వమువారు తొలగింపవలెనని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

భారతదేశ రక్షణకాసము క్రిందగాని, నైకచేర్చిన బడిన యితర కాసముల నలనగాని నిర్బంధితమైన వారిని, ద్వీపాంతర వాసము విధింపబడినవారిని, సంగ్రామవిజయ గౌరవవాక్కులు, నూతనవిధానములను గురించి పాలనావిజయము ను సాధ్యమగుటకును విడుదల చేయవలెనని యీ సభ వారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

(7) ప్రపంచ కాంతికి పురోద్ధి నందు అన్ని జాతులకును స్వయంనిర్ణయనూత్రము ననువర్తింపజేయవలెనని విల్సను, బాచుమబార్డ్ గార్లును, ఇతర బ్రిటిషు రాజనీతిజ్ఞులును గావించిన ప్రకటనలనుబట్టి యీ క్రింది తీర్మానములు ఆమోదించబడినవి:—

(ఎ) భారతదేశముకు ఫోర్మిద్ధి నందు దేశముగాను, స్వయంనిర్ణయ నూత్ర మనువర్తింపజేయవలెనని దేశముగాను బ్రిటిషు పార్లమెంటు సభవారును, సంధి సభవారు పరిగణింపవలెనని కాంగ్రెసు సభవారు కోరుచున్నారు.

(బి) ఈ నూత్రమును భారత దేశమున కనువర్తింప జేయునపుడు ప్రభుత్వమున

(i) వాక్స్వాతంత్ర్యమునకు నిరోధకములగు కాసములను, న్యాయసమ్యక్తాభిప్రాయములను నిర్ణయమున ప్రకటించుట కాటంకపరమ కాసములను తక్షణము తొలగింప

వలెను. మరియు, భారతీయులను అరెస్టు చేయుటకును, నిర్బంధించుటకును, దేశాంతరమునకు బంధుటకును కార్యనిర్వాహక వర్గమునకు అధికారము నొసంగు కాసములను నిర్మూలించవలెను.

(ii) అధికాలముననే సంపూర్ణ భాగ్యతాముల ప్రభుత్వమును భారత దేశమున స్థాపించునట్టి కాసమును పార్లమెంటు సభవారు చేయవలయును.

(III) సంపూర్ణ భాగ్యతాముల ప్రభుత్వము స్థాపితమైనప్పుడు అంతరంగిక దేశవిషయములలో సామ్రాజ్య కాసములకు సర్వాధికారము కలదు.

(IV) ఇంకను—సామ్రాజ్య పునర్నిర్మాణమున, సామ్రాజ్యంతర్భాగముగన్న దేశసంబంధ నిర్ణయమున గాని, విశేషవిషయ పరిష్కారమున గాని, అంతర్జాతీయ సమ్యక్తవాదికమున గాని భారత దేశమునకు పరిపాలనా శోభితులగు వలసరాజ్యములలోడి సమాన ప్రకారమునకై నొసంగవలెను.

(8) —ఈ విధానమున పునర్నిర్మాణ విధి పబడిన అన్ని శక్తిలయందుకూడ యున్నచో, వారికికూడ పునర్నిర్మాణ సమాన స్వాతంత్ర్యమునే నొసంగవలెను. (సశేషము)

శ్రీ మైలవరం బాలభారతి సమాజమువారు ఈ నెల 11-వ తేది శనివారం రాత్రి బెజవాడలో

కృష్ణలీలానాటకమును

12 వ తేది ఆదివారం ఏకాదశి మాత్యమును

రుక్మాంగద నాటకమును

ప్రదర్శన మొనరింతురు.

కుర్చీటిక్కెట్టు కావలసిన ఇతర గ్రామములు దయచేసి వారిస్థితుల ముందుగా జాగ్రత్తచేసికొనవలయును.

ఫౌజ్ టెన్వేనాలు : వెండిసరకులు
బ్లాక్ బర్డు ర. 3-8-0, బాటర్ మాన్సు 7-8-0, నేఫెటి వాటరు మాన్సు 11-0-0, స్వాక్ 7-0-0, నెహ్రూ (210) 4-0-0, మంచి X డియారపు వెండిగొలును 6-8-0, బటన్ (4) 1-12-0, శేతి బటన్ 1-12-0, నరస్వతి, బట్నీ మెడల్సు 2-8-0 క్లిప్సు 1-4-0.
R. K. Nathan & Co., Triplicane, Madras.

విజ్ఞానచంద్రికా పరిషత్
బహుమానముల సనేకములను గడించిన

శ్రీమతి కంచనపల్లి కనకమ్మగారి

గ్రంథములు.

అ మృ త వ లి

అత్యద్భుతమైన నరల. నకరము లొలుతుండును
పెల 1—4—0.

బుద్ధచరిత్రము

ఆనందపురుషుడు డగ్లస్ నీలిచరిత్ర మిక్కిలి మనోహరముగ రచింపబడినది. చక్కనికైతి. మంచి అచ్చు. పెల 0-8-0.

చిరునామా: ఆంధ్రప్రదేశ్ కాలయము,
1154 తంబుకెట్టి పిత్తి, మదరాసు.

అఖిలభారతీయ ఆయుర్వేద విద్యాపీఠ పరీక్షలు (1945)

మామూలు స్థలములందు ముందు సంవత్సరపు సాంవత్సరిక పరీక్షలు 1919 సంవత్సరము మార్చి నెల 14, 18-వ తేదీలయందు జరుగును.

1. ఆయుర్వేద ఆచార్యపరీక్ష.

2. ,, విశారద ,, (ప్రత్యుత్తరములు సంస్కృతములో నుండవలెను.)

3. వైద్యకరీక్ష (విద్యార్థి దేశభాషలో నుండవలెను.)

హిందూదేశములో ఎక్కడైనను 10 మంది విద్యార్థులు కూడినచో నక్కడ కరీక్షాస్థాన మేర్పరుపబడును.

ఇతర వివరములకును దరఖాస్తుపత్రములకును యీ క్రింది చిరునామాకు వ్రాయును.

నెక్రటరీ, ఆయుర్వేద మహామండలి,

ఆయుర్వేదకళాశాల భవనము, మదరాసు.

డాక్టరు నాయురుగారి ఆగమనము

తమ ఆరోగ్యమును బాగుపరచుకొనుటకై ఆంగ్లదేశమునకు వెదలివ జన్మింప పుట్టికా నంబావలగు డాక్టరు టి. ఎమ్. నాయురుగారు నేటిదివ ముదము 9-50 గంటలకు బొంబయి మెయింజులో చేరుటకు వచ్చిరి. వారు శ్రమయని తలపక అన్ని వేల మైళ్ళదూరమువెడలి అచ్చట తమ ఆరోగ్యమును బాగుజేసికొని ఎచ్చుచున్నందున యీ పట్టణముందలి బ్రాహ్మణేతరులందఱు వారికి తగు ఆహ్వాన మొసంగుటకై సొక కమిటీ నేర్పరచి ఎన్నిదినలులకండియో చాలశ్రద్ధ తీసికొని ఉత్సాహముతో ప్రయత్నములు సజావుచేసిరి. వారు నేటిదివ ముదము వచ్చెదరని వత్రికలలో ప్రచురింపబడినందువలన పురజనులు వెక్కుమంది ఆహుతుభావు నొక్క పర్యాయము సందర్భించి వారి యెడలతమకుల గౌరవమును, అనురాగమును భక్తిని తెలియజేయుటకై గాబోలు పెంట్లలు ప్రేరకన విచ్చేసిరి. పాపము వారి ఉత్సాహమునకు గొప్పభంగము కలిగెను. వారినందఱు ఎప్పటికీ యభేదముగ స్థాబుభారము మీదికి పోనియ్యలేదు. రైలుద్వారములన్నియు మూయబడినది. టిక్కెట్లున్నవారిని మాత్రమే పోలీసువారు లోనికి పోనిచ్చిరి. మిగిలిన వారందఱును బయట నిలువబడి పోలీసు వారి యొక్కయు గుట్టకులవై నెక్కి పోగడుచున్న పార్లంట్లయొక్కయు కొరడా దెబ్బలకును, తిట్లకును వ్యాధిపలకవచ్చెను. అట్టియుత్సాహపూరితమునలై వచ్చినవారికిని యా ప్రతిభలయు! స్థాబుభారముమీదికి వచ్చుటకై టిక్కెట్లు ఎంతమందికి పంపబడినో గాని విశేషముచుంది బ్రాహ్మణేతర నాయకులగుటయు, పిట్టిత్యాగరాయ శ్రేష్ఠి గాదును చల్లపల్లి కుమారరాజుగారును, పురుసోత్తయరాజుగారును అనరవిజ్ఞ. తలపర్చుచున్నవారు వారును ఆచ్చటనున్న వారిలో ప్రముఖులు. బ్యాంకువాండుద్యము మోగించుచుండెను. రైలుబండి కూతకూ సెను. అది నెమ్మదిగా స్థాబుభారముమీదికి వచ్చి చేరెను. మొదటి తరగతి బండిలోనుండి నాయురుగారు దిగిరి. దిగిన వెంటనే ఆచటనున్న బ్రాహ్మణేతర లోకాని వారిని పుష్పమాలాలంకృతుల గావించెను. పిమ్మట యుత్సాహపూరితముగా డాక్టరు నాయురుగారు వారిని అటవీనముగా పోలీసువారును మూలల వారి మెడయందు బెళుబడిరి. పోలీసు ఆచటనున్నవారి పురీతిపుర బ్రాహ్మణేతరులు నాయురుగారిని సందర్శించి మెట్లకే కలిగిన తమయుత్సాహమును వచ్చి చూడగా ఆరంభమయ్యెను. “హిస్, హిస్, హుర్రే” యని మూత్రము ఒకటి రెండు పర్యాయములు కేళువేసిరి. ఆగడవిడలోనే ఎవరో యియొక బ్రాహ్మణేతరుడు చెప్పుటై ఆద ప్రద జనసభివాంయొక్క స్వాగత శ్రమలు చదివెను. కాని గాడాపుడి ఆధిపతులగుటలన ఆధ్యక్షిలో వారిమాటల ఎవరికి వినిపడలేదు. డాక్టరుగారు కైనును వినిపడినవో లేదో సందేహము కలుగుచున్నది. పిమ్మట మదరాసు ప్రజాసంఘమువారు గురిమొక స్నాగతిశ్రమను తయారుచేసిరి. కాని వారు దానిని చదురుగా ఆచటకు సంది బెట్టిరి. పిమ్మట స్థాబుభారముమీదను వచ్చినవారిందఱును పుష్పమాలాలంకృతులు గావించబడిరి. పిమ్మట నాయురుగారును, త్యాగరాయ శ్రేష్ఠి గారును మరయొకరును మొదటి మోటారు బండిగాను మిగిలిన నాయకులందఱును మిగత బండ్లగాను గూర్చునిరి. బ్యాంకు నొకటభానా నాయుర్యములతోను బ్రాహ్మణేతర బాలభటుల కురుసతోను నాయురుగారు రూరే గింపు ప్రారంభము మొంబుగోడ్డుమీదుగా జన్మింపకార్యలయమునకు వెదలెను.

II

(ఒక ప్రేక్షకుని వలన)

నోరులెన 400 లకుల నుండి ప్రజల నిజప్రతినిధి లగు డాక్టరు నాయురుగారు నేటి దివము ఉదయము బొంబయి మెయింజులో పెంట్లలు ప్రేరకన దిగిరి. వీరు వచ్చుటకు కొన్నిదినములకు యూర్యమే వీరు వచ్చెదరను మజ్జేమతో కొందఱు రైలుప్రేరకనతోను, వీరి గానక వినికి వచ్చిరి. అందుచే నేను వీరు నిజముగ వచ్చెదరనను వీరిని గాంచుటకు ప్రేరకనవద్దకు వచ్చి వారిసంఖ్య అన్వేషణకు నున్నది. ఇది యెల్లటకుచివారదాయక మే! అందుచే నేనాబోలు తల్పిక్షము నాను “డాక్టరు నాయురుగారు ఇండ్లాలలో ఘనకార్యము చేసి, రేపు ఇటకువచ్చెదను” అను అచ్చు ప్రయత్నము గొడ అన్నిటికిని అంటింది. ఏగోడమద మాచినది ఏవీలో మాచినది ఇవియే గానరచ్చు చున్నది. కాని యిట్టి ప్రకటనలు వలన భారతదేశ వాసులను భావోద్వేగపూరితులగ చేయుట

దుస్సాధ్యమున నేను పెంట్లలు ప్రేరకనవద్దకు బోయిన వారల కెల్లరకును తోపకపోదు. వీరిపెంట్లలు, తిలబగార్లు వచ్చివచ్చు టిరలై ఇప్పుడు కూడ పెంట్లలు ప్రేరకన జనాకీర్ణము గావించి కట్టుదిట్టములు చేయుచున్నది. కాని అచ్చట వచ్చినవారిని గాంచినయెడల ఈశ్రమ అంతయు వృథా యయ్యెనని తోపక నూనదు.

* * * *

బ్రాహ్మణేతర బాలభటులు యోధులవలె జండాలు పట్టుకొని నిలువబడిరి. బ్యాంకువాండుద్యము మోగించుచుండెను. త్యాగరాయ శ్రేష్ఠి ప్రభువులు స్థాబుభారము నుండి దిగిరి. “అయ్యో! డాక్టరుగారు ఆంగ్లదేశమునకు ఆరోగ్యమునకై వెదలివచ్చుచుండలే! అంతదూరదేశమున వారు చికిత్సలు బాంధి, మరల నాగోగ్యకంతులై యిచ్చటికి తిరిగివచ్చు సమకస్సుల పండు వోయ్యుచుండలే” అను ఉత్సాహము ఒకరి మొగమున గానరావచ్చెను. రైలుబండి స్థాబుభారమునకు వచ్చినను, ఒకరి నోటినుండియు ఉత్సాహవాక్యములు వెకలివనిగావు. నాయురుగారు బండిలోనుండి దిగినపుట్టుట ఎవరో వారిని పుష్పమాలాలంకృతుల గావించిరి. అన్వ దొకరు “హిస్, హిస్, హుర్రే” అని కేళులు వైచిరి. కాని, యిందులకు లగిషల్లు మిగిలినవారు గట్టిగా ఆరముట వినిపలేదు. “నాయురుగారికి కే!” అన్నను ఉత్సాహపూరితవాక్యములు, జాతీయ వాద బృందమువారిచే నుపయోగించుటచే కాబోలు, అని నాయురుగారిపై ప్రయోగింపబడలేదు. అని యిట్టి పరిశ్రమలులలో వర్తింతులగుటయు వాళ్ళేమియు లేదు. ఈకేళలకు బంబయిచెప్పుటకూడ శక్తికనున అభిప్రాయములేక నేనా యొకరు దిగికి మూడువలకనుండ మిన్నవండు!! “హిస్, హిస్, హుర్రే” అని కేళులు వేయ బొందెనుమీదాడ తమ “నాట్టు”లను తీయకతెగి ప్రయత్నించుచు గాని వీరికి “హిస్, లెక్కడిది! కొందఱి కలవాగా! కొందఱికి అవి లేవు!!

* * * *

ఏగోడమద నాయురుగారు బండి దిగిరి. ఇక వివరిత కరకరవృత్తులనుమూర్త మేలెంచుచుండెను వివరితకరముల చచ్చుటచేత అచ్చటికినికి బంటిపెట్టబడినది. అందులో మొకటితరగతి నేకారంబునతోనో చదువలేదు. రెండవతరగతి మును చదివిన ప్రతివాదనలు లేకపోయినది. చదువువారి వాక్యము లెప్పుడికి వినినావెను. నాయురుగారికైగా వినిపడినవా? ఈవృత్తులయంద డైరెక్టు, నాయురుగా రాగోగ్యకంతులై తిరిగి నుత్సాహ పరచువానానుల సందర్భించుటకు వచ్చి వండులకు సందోహ బావత్రుకటన మంతగా లేకుండు టాళ్ళేమి జాకముగ నున్నది. “మీరు వచ్చుచికిత్సక క్రిస్టియో స్వదేశము నకు తిరిగి వచ్చితిమి నను, మీరు ఆరోగ్యము సంపూర్ణముగ కలిగినదనియు నిశ్చయించుచున్నాను” అను మాట లొకశత్రుమున నొకయులంపుచు. రెండవతరగతి వీరినితెచ్చుట సుపూర్ణముగ నుగచిసోయినది. టిక్కిలదంతయు నాయురుగారు చేసిన ఘనసేవాసంస్తుతియే!

* * * *

ఇక అచ్చటకు వచ్చినవారిని గౌరవించుటకు పుష్పమాలాలంకృతులు గొరగావడింది. స్థాబుభారముకు వచ్చుట కర్హత గలుగునట్లు ఆ నేకులకు టిక్కెట్లుగూడ బంపబడినట్లు తెలియుచున్నది. కాని, వీరు నొకరినొకరును అచ్చటికిరాకపోవుటచే పుష్పమాలాలంకృతులు పందినెట్టబడిన మాటలు మిగిలి పోయినవి.

* * * *

దీనికేమిగాని నాయురుగారు తమకై ప్రత్యేకింపబడిన మోటారుబండిపై సుఖాసీను లైరి. బ్యాంకుమున్నకు వాన్సుములు మోగించుచుండెను, మోటారుబండ్లు నడచినవి. ప్రజలగుంపు అంతగా లేనపుడు పోలీసువారి మాడాపుడి మాత్రము తగ్గలేదు. నాయురుగారును, తద్వర్తమునాయును మోటారు రోడ్డునకు బోయిరి.

ఇకముందు ఢిల్లీలో జరగనున్న రాష్ట్రీయ గవర్నరుల సభకు వచ్చుచు సర్ బెంజమిన్ రాబర్ట్స్, రాబర్ట్స్ సతీగార్లు నిన్నటిదినము బంగారరాజధాని గవర్నరు ఆతిథులుగ కలకత్తాకు వచ్చిరి. అన్నాను చీఫ్ కమిషనరు బెట్లెక్ తెల్ గాను 11-వ తేదీని కలకత్తా చేరుదురు. ఆవాటిగాతెడో రావాల్సే ప్రభువును, రాబర్ట్స్ దంపతులును, బెట్లెక్ తెల్ గారును ఢిల్లీకి ప్రయాణమై వెళ్లుదురు. బంగార గవర్నరు గారు జనవరి 20-వ తేదీ మరల కలకత్తాకు వచ్చెదరు.

కాంగ్రెసు కార్యదర్శిపదవి

రామస్వామిఅయ్యరుగారి రాజీనామా

కారణములు ప్రకటింపబడుట.

సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు మాకిటుల వ్రాయుచున్నాడు:—

సాధారణ పరిస్థితులకు బట్టి ఢిల్లీలో జరిగిన విషయములను, నేను వ్రాసియుండెడివాడను కాను. మిక్కిలి కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును బట్టి సంగతి సందర్భములను తెలిసికొని యుండెడివారే. కాని ఇండియను నేట్రిమెంటు ప్రకటన వరి 6 వ తేదీనాడు నేను చిరకాలచే కాంగ్రెసు కార్యదర్శి పదవికి రాజీనామా ఇచ్చితిని వ్రాయుట బట్టియు హిందూ ప్రతిక సయ్యము బహిరంగముగను, గుప్తముగను, కొన్ని విషయములు వ్రాసియుండుటకు బట్టియు, నికను మానము వహించియుండుట భావ్యము కాదని తోచుచున్నది.

సంగతి సందర్భము తెలులనున్నను కాంగ్రెసు సంస్థ పట్ల నాకలిసానుభూతి కలదు. కాంగ్రెసునందు నేను చెప్పిన ప్రకారమే మనకు ప్రబల ప్రతిపక్షమున్న ఈసంస్థ కాలమున బాతీయవాదలయందు చీలిక కలిగి నందులకు నాకంతయు విచారముగా నున్నది. చునలోనే విభేదములున్నదని ఇక ఇతరులనుకొనక తప్పదు.

ఒక పార్టీ నారు

(1) భారతరన్న పురోభివృద్ధికి సహకారములగులే బరు వర్తమునారు, ఇతర ఆంగ్లదేశీయ మిత్రులు స్వార్థ మెంట్లు ఎన్నికలలో నోడిపోయి నందువలనను, మంబూగు ప్రణాళికను నాకేము చేయుచుండునారి ప్రయత్నములనను, బొంబయి ఆకసర నాటికి సభవారు సంస్కరణ ప్రణాళికను సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమునందును భారతదేశాధిక స్వాకృత్యమునందును మార్పులలో అంగీకరింపవలయునని కోరుచున్నాను. కావున ఢిల్లీ లీర్మకమునబట్టి ప్రణాళికను పరోక్షముగా నిరాకరించు చున్నారని భావించుట సహజము.

(2) లండను నందలి ఆంగ్ల కాంగ్రెసు సంఘమును బలపరచుచు, ఇండియా ప్రతికట వృద్ధిపరచుట భావ్యమేగాని, సంఘమువారు వాగుగా పనిచేయుట లేదని వారిని ఆక్షేపించుట తుంచినవారు. ఆకసరమైన కాంగ్రెసు నాయకారములను బంధనకు వెల్లెనపుడు ప్రత్యక్షముగా సంగతి సందర్భములకు విచారించియుండిన బాగుగనుండి యుండెడినదియు

(3) సంస్థ సభకు హిందూదేశ ప్రతినిధిగా తిలబడుగానిసంపుట క్షేత్రములనుకు బాధవాదుకము గాదనియు, (4) కాంగ్రెసు నాయకారమువారు, ఒక్కటి ర్మకము విషయములకప్పు ఇతరవిషయములనుగురించి ఇండ్లందునందు సహకారమునువీలులేదనియు

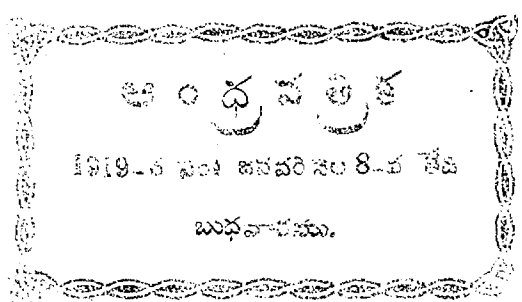
అభిప్రాయపడుచున్నాను.

ఇతర పార్టీవారి సంఖ్య ఢిల్లీయందు అమితముగా నుండి యుండినది. వారివాసులకు మాటలను బట్టి మాచియెత్తుట వై అభిప్రాయములకు వారు వ్యతిరేకముగా నున్నటులు లేల గలదు.

కావున ఈ పరిస్థితులనుబట్టి కాంగ్రెసు లీర్మకమునకు సానుభూతి జూపువారు తప్ప ఇతరులు కార్యనిర్వాహక సంఘమునందుండుట భావ్యము కాదని తలంచి, కార్యదర్శి పదవికి రాజీనామా ఇచ్చితిని.

ఈ మాత్రము సజాతెరలకు రాజీయాభిప్రాయములు గలిగి నుండు, వారికి అన్యాయచియుండునహదమే గదా!

ఇప్పుటి స్వార్థ మెంట్లు ఎన్నికలకలక గలుగు మార్పుల సందర్భమునుగూర్చి ఎస్సెసియేటెడ్ ప్రెస్సుప్రతినిధి (ఇంగ్లండునుండి వారిప్రభు పరిక్షయం కృతాభిజ్ఞ తిరిగివచ్చుచుండిన) సయ్యుడు ఎర్నెక్ ఆలిగారితో మాట్లాడెను. ఆంగ్లదేశమున రాజ్యాంగవ్యవహారములం బెట్టి మార్పు గలిగినను నారు హిందూదేశమున కొసగినవాగ్దానను నిర్వహించుచుండు సయ్యుడు ఎర్నెక్ ఆలిగారు చెప్పిరి. కామకులసభలో అన్ని పక్షములవారును భారతరాజకీయ సంస్కరణములయెడ విశేష దరణము గలిగియున్నారు. భరతరన్న మిత్రులగు మాంపేగు గారు భారతరాజ్యాంగ మంగ్రహి యుండురు. కామకుల సభలో మనకేమియు భయములేదుగాని ప్రభువుల సభలో లీనాక్షేపణలు రావచ్చునుగాని అచ్చట ఆక్షేపణలు చేయు వారు చాల కొద్దిమంది పోగంధమునుండియు మన సంస్కరణోద్యమములకు అనుకూలముగా వ్రాసియుండున టైము ప్రతికకు భారతీయులు కృతజ్ఞులు.

జాతీయ మహాసభలు :
సింహావలోకనము.

సర్వతోముఖమైన విశ్వవికాసమున కాద్యంతయు లేవు. పరమాణువునకు పరబ్రహ్మవదము సమాజ్యుతి. సృష్ట్యాదినుండియును బ్రహ్మవదమును జేరుటకై భూతజాలములు నిరంతరము యోగారూఢము వచ్చేయించుచున్నవి. లోకప్రవృత్తి యందు యోగారూఢము యోగశ్రష్టులు వ్యక్తులందును జాతులందును, గోచరించుచుండుట ప్రకృతివైచిత్ర్యము. ఒకవ్యక్తిగాని జాతిగాని సర్వజ్ఞత్వాభిమానమును వహించుట వికాసమునకు శాంతికి కల్యాణమునకు ప్రతిహేతుము. పరమాణు యుగమునందే గోపామహాసంగ్రామ మనంతముఖ మాల ఈ మహాత్మ్యమును బోధించినను స్వాతంత్ర్యములైన జాతులకు పరమార్థగ్రహణము సాధ్యముగాదు. స్వాధిపతిమైన యోగారూఢత్వము ధర్మప్రతిష్ఠాపనకు శాంతికి కల్యాణమునకు మూలమని భారతీయులు చిరకాలముక్రితము గ్రహించి లోకమునకు బోధించిరి. కాని భారతీయుల యసహాయస్థితివలన వారి మహావిజ్ఞానము భారతజాతికిని లోకాభ్యుదయమునకును నిరుపయోగముగ నున్నది. భారతీయులకు అప్రతిపాతమైన వారి యాధ్యాత్మికజలమునందు విశ్వాసము గలుగుచున్న దని భారతీయుల ప్రబోధము విదితము చేయుచున్నది. భారతీయుల ప్రబోధోదయమును గతిమాసాంతరమునకు వివిధప్రజేతములందు గూడిన రాజకీయమహాసభలు, సాంఘికమహాసభలు, పారిశ్రామికమహాసభలు, భాషామహాసభలు, ఆర్థికమహాసభలు మొదలగు మహాసభలు లోకమున కనంతముఖముల వికసము చేయుచున్నవి. ప్రత్యక్షముగ నున్న మహాప్రబోధమును కన్నులుండియును చూడనివారును చెవులుండియును వినినవారును తెలిని యుండియును తెలిసికొననివారును మనజేతమునందుండుటకు మన విచారితస్థితియే కారణమని యనుభవమువలన దెలియుచున్నది. ఇట్టి సంతయాత్ముల సంశయములు ఢిల్లీనగరమునందు గూడిన మహాసభల యందు ప్రజలు చూపిన యత్సాహమును చిత్రస్తైర్యమును భావగాంభీర్యమును ఒకరించినపుడు శిథిలములైయుండును. ఢిల్లీనగరమునందు గూడిన మహాసభలయందు కిరి వ జాతీయమహాసభ సహజముగ నగ్రస్థానము నలంకరించుచున్నది.

భారతజాతీయమహాసభ
శకునపక్షులు భారతజాతీయ మహాసభను పుట్టినాటినుండియును దీవించుచున్నను మహాజ్వలంబైన భారత జాతీయ మహాసభా ప్రభావము దిగంతములందు వ్యాప్తంబగుచున్న దని ఢిల్లీసమావేశము ఘంటావధముగ జాటుచున్నది. శీతల మసవ్యా మైనను, దూర మధికమైనను, వ్యయ మత్యంతమైనను, భోజనాదిసదుపాయములు దుర్లభములైనను జాతీయమహాసభకు 6,000 ప్రతినిధులను 10,000 ప్రేక్షకులను నాకర్షించిన స్వరాజ్యశక్తి మాహాత్మ్యమును సభకు జూపినవారల గ్రహీంపకుండుట సాధ్యముగాదు. స్వరాజ్యశక్తి సంపూర్ణముగ జాతీయమహాసభ నావహించిన దని, సభ యందు ప్రతిపాదితములైన తీర్మానములు సభాసభ్యుల ప్రసంగములు రుజువుచేయుచున్నవి. ఆమోదితములైన తీర్మానములందు ప్రజాస్వామ్యశాసనప్రతిపాదనము, స్వయంవిర్ణయ ధర్మప్రతిపాదనము, రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనప్రతిపాదనము, గమనింపదగియున్నవి. ప్రజలకు సహవేగస్వాతంత్ర్యమును సంభాషణ న్యాయతంత్ర్యమును ప్రచురణ స్వాతంత్ర్యమును ప్రచురణ స్వాతంత్ర్యమును ఆయుధధారణస్వాతంత్ర్యమును ప్రతిష్ఠాపనము రాజ్యాంగములను సంస్కరించుటవలనను సంస్కరణములు నిశ్చయప్రతిపాదన తేలికబడెడి యలంకారములవలె నిర్ధారములై జాతీయవైతన్యమునకు సాధనములు గాజాలవు. విదేశీయపాలనమునందు భయజాతులకు గలిగెడి సంఘర్షణమువలనను జాతీయ స్వాతంత్ర్యప్రతిబంధకములు జాతీయవైతన్యమును క్షీణింపజేయుచుండును. రుష్యాసామ్రాజ్యవిధ్వంసము భారతజాతీయనిర్విర్యత్వము దీనికి ప్రబలనిదర్శనములు. అఖండసంపదలకు నిలచుమును ముగ్ధుడిమూడుకోట్ల ప్రజలకు వాసస్థలమును మహాఖండమును నైన భరతఖండపు నిర్విర్యత్వమునకు ప్రతిబంధకములై కారణములు. మాతృదేశజడత్వమునకు గారణములైన ప్రతిబంధకములను చొలగింపు డని జాతీయమహాసభ ప్రతిపాదించుట జాతీయసభస్థితికి మూలబీజముగ నున్నది. సకలజాతులకును స్వేచ్ఛానుసారముగ వికసించుటకు హక్కుగలదని విల్చుచుమహాసభ యుగజాబ్ది మొదలగు రాజ్యాంగకోవిదు లెట్లొప్పించుచున్నారు. వా రుద్దొప్పించుచున్న ధర్మమును ప్రాచీనసభ్యులే గలిగి ప్రవర్తమానంబగుచున్న భారత జాతీకన్యాయంపజేయువలయునని జాతీయమహాసభ నిర్ణయించి స్వీయధర్మమును నిర్భయముగ నిర్వహించినది. హిందూదేశమంత్ర ఆగస్టు 20-వ తేది యందు ప్రచురించిన సందేశమునందు జాధ్యతాయుతి స్వయంపాలనము భరతఖండమునందు స్థాపించబడునని ప్రకటించినను సంస్కరణనివేదికయందు సామ్రాజ్యపరిపాలనమునకు బ్రిటిషుప్రజలయుండవలయునని నిరూపింపబడినది. రాష్ట్రములందు దధికారవిభజనము సామ్రాజ్యపరిపాలనమునందు నిలింకుకత్త్యము స్వపరిపాలనాశయములకు ప్రతిహేతుములు. జాతీయమహాసభ యందు సామ్రాజ్యాధికారమునందు విభజనము, రాష్ట్రపరిపాలనమునందు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము కోరబడినది. ఢిల్లీలో నామోదితమైన తీర్మానము బొంబయి మహాసభయందు నామోదితమైన తీర్మానముల సత్కీర్తించిన వని మితవాదులు ప్రతిపక్షులు పరిపాించుచున్నారు. కాని ఈ పరిహాసమునందు వసలేదు. లోకమునందు పర్యాప్తంబగుచున్న మహాపరవర్తనమును గమనించినపుడు బొంబయిసభయందు దంగీకరించిన ఆరేండ్లగడువును తీసివేయుటయును వెంటనే రాష్ట్రములందు సంపూర్ణ స్వపరిపాలనమును గోరుటయును కాలప్రభావమని ప్రాజ్ఞులు గ్రహింపగలరు. రాష్ట్రములందు సంపూర్ణస్వపరిపాలనమును గోరుటకు గారణము భారతజాతీయమహాసభ గాని విశేషము కోరినగాని కొంచెమైనను గలుగదని చివినచంద్రులు గారు దెలిపినభావము కారణముగాదు. లోకమునందు గల సకలజాతులను, చిన్నజాతులైనను పెద్దజాతులైనను, జాతీయనిర్మాణసమస్య ప్రతిఘటించుచున్న విషమసమయమునందు భారతమహాజాతీయులు సామ్రాజ్యపాలనమునందు గాక పోయియు రాష్ట్రపాలనమునందు దైవము జాధ్యతాయుతిస్వపరిపాలనమును గోరుట న్యాయముగాని విచారముగాదు.

మహాబు సంయుక్త రాష్ట్రములనుండి జాతీయమహాసభకు విచ్చేసిన 1000 కర్షక ప్రతినిధులు ప్రజలకు స్వరాజ్యప్రతిపాదనమునందు గల గాఢాభిమానమును విశ్వాసమును వ్యక్తముచేసిరి. జాతీయ మహాసభ నిర్విఘ్నముగను జయప్రదముగను ముగియుటకు సభాధ్యక్షులు పండితమదన మోహన మాలవ్య గారి ప్రశాంతస్వభావము మూలకారణము. సభాధ్యక్షులు దురహంకారమును దురభిమానమును దూరమున జెట్టి నిష్కలంకమైన దేశభక్తిని వ్యక్తముచేసి స్వదేశీయుల ప్రశంసలకును విదేశీయుల పరిహాసములకును పాత్రులైరి. “జనవాక్యంతు కర్తవ్యం” అను ప్రజాస్వామ్యత్వధర్మసమస్యమును పరిపాలించుటయందు, మాలవ్య గారు విషయనిర్ణయ సభయందును మహాసభయందును చూపిన వివేకమును శక్తిసామర్థ్యములు సహనము వారి యన్యాజసాధుశీలమును బలకఱచి మాతృదేశము వాగాధించినవిధ మితరనాయకుల కాదర్శముగ నుండుగాత!

మహామృదీయమహాసభ
బ్రిటిషు అధికారులు భారతీయులను చీలదీసి బుజ్జించి సాలించెడి శక మంతయు నొందిన దని మహామృదీయులు వారి మహాసభయందు దెలిపిన భావములను గ్రహించిన వారలకు వక్తమగుచున్నది. మహామృదీయులు జాతీయ మహాసభాదర్శము కట్టి కొంతకాలము నైమనస్యమును జూపినను నిపుడు వారి చూపుచున్న దృఢాభిమానము జాతీయమహాసభాభిప్రాయములకు బలము నొసంగచున్నది. స్వరాజ్యప్రతిపాదనలను గోరుటయందు మహామృదీయసోదరులు ముందంజ వేయుచున్నారని సభాధ్యక్షులు ఫజలుహక్కుగారి యువన్యాసము ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు అహ్మద్గారి యువన్యాసము వ్యక్తము చేయుచున్నవి. విదేశనిరంకుశాధికారము పోయి స్వపరిపాలనము స్థాపితమైనగాని దేశసాభాగ్యము సాధ్యముగాదని సభాధ్యక్షులు నిర్భయముగ దెలిపిరి. మహామృదీయులను భారత రాజ్యాంగ సమస్యలే కాకను తురుష్కు సామ్రాజ్యపరిపాలనము కలవర పరచుచున్నవి. మహామృదీయస్వతంత్రరాజ్యము లన్నియును కాలక్రమమున నామోదితము లగుట మహామృదీయులకు సంతాపమును గలిగించుచున్న విధము సభయందు దామోదితములైన తీర్మానములు వికసము చేయుచున్నవి. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందును గల మహామృదీయప్రజలను సంతృప్తులను జేయుటకై బ్రిటిషురాజనీతిజ్ఞులు దూరరాజనీతిని నవలంబించుటకు సమయము సంప్రాప్తమైనది. హిందువులు మహామృదీయులు కలసి ఏకగ్రీవముగ స్వరాజ్యప్రతిపాదనలను గోరుచున్న విధమును ఢిల్లీయందు గూడిన భారతజాతీయ మహాసభయును మహామృదీయ మహాసభయును వికసము చేసినవి. బ్రిటిషు పరిపాలకులు మహాసభల ప్రతిపాదనములందు గల మహాబలమును గ్రహించి స్వపరిపాలన సంస్థాపనలను స్థాపించుట సామ్రాజ్యబలమునకును దేశక్షేమమునకును సాధనము.

స్వరాజ్యసమితిసభ
స్వరాజ్యసమితి సభాకార్యక్రమము కొంత సందేహమును గలిగించుచున్నది. మూడేండ్లలో జాతీయమహాసభ స్వరాజ్యసభగ మారి నది. స్వరాజ్యసభయందు గత సంవత్సరమునందు గల యుత్సాహ మింక యేడు లేగినది. స్వరాజ్యసమితి సభయందు బొంబయిసభయందు దామోదితములైన తీర్మానము లామోదితములైనవి. స్వరాజ్యసమితి కార్యక్లాపమును చెన్నపురినుండి బొంబయికి మార్చుటయును సూతనాంగ్గవిర్మాణము నేర్పరచుట

యును సమితి వ్యవహారములందు గల మార్పులను దెలుపుచున్నను సమితియొక్క ఆదర్శము మాత్రము లేదని తీర్మానములు వ్యక్తముచేయుచున్నవి. ఆర్థిక పార్టీ శ్రామికసభలు

ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము లేని రాజ్యాంగసంగ్రహములు ఎంతమాత్రము బోలియుండునని భారత్ సమితి నాయకులు మిలవాదులు జాతీయవాదుల కగ్రీవముగ నుద్ఘోషించుచున్నారు. మాతృదేశ సంపదలు స్వదేశీయులకు గాకను విదేశీయుల కుపయోగపడునంతవరకును ప్రజల యోగక్షేమములు దుర్లభములు. ఆర్థికసభయందు ప్రజల ప్రతిపత్తిని నారోగ్యసౌఖ్యములను నభివృద్ధి చేయగల సాధనములు విమర్శించబడి నిరూపించబడినవి. పార్టీ శ్రామికమహాసభయందు జాతీయమహాసభయందును కార్యకర్తలు భారతీయుల లాభమున కేర్పడవలయుననియును విదేశీయుల లాభమునకై వ్యర్థమైనవియు గావనదనియును ప్రతిపాదనములు ప్రదిపాదించబడినవి. స్వరాజ్యప్రతిష్ఠాపనములు లేనంతవరకును నీ విషయము సాధ్యము గాదని భారతీయుల కనుభవకై వేద్యము. లోకమునందు బాస్యములం దార్థిక బాస్యము హేయము. లోకములకు మరణములకు మూలకారణమైన దార్ధ్యస్థితి తొలగవలయు ఆర్థిక బాస్యము పోవలయును. ఇది సాధ్యమగుటకు రాజమార్గము స్వరాజ్యసాధనమని సకలజనులు గ్రహించుచున్నారు.

ఇతరమహాసభలు

భారతజాతిని నేకభావబద్ధులను జేయుటకై భారతదేశజన్యమైన భావాలివుల యవసరమును ప్రాజ్ఞలు గ్రహించియున్నారు. అధిక సంఖ్యాకులచే వాదించబడుచున్న హిందీభాష సామాన్యభాషగను నాగరికీ సామాన్యలిపిగను నుండుట యుద్దిష్టమని ఏకభావాలిపిమహాసభ నిర్ణయించినది. ప్రజాసౌఖ్యమునకు సాధనమైన గోరక్షణమును జేయుటకై గోరక్షణసభ తీర్మానించినది. హిందూధర్మరక్షణమును గురించి ఇర్లవరశేషభాషండు విమర్శించబడినది. ఆర్యసమాజసభయందు దార్యమతవ్యాపకసాధనములను గురించియును సంఘ సంస్కరణమహాసభయందు స మోద్ధరణ సమితి పాఠములను గురించియు తీర్మానములు ప్రతిపాదించబడినవి. ఇట్టి సభలకు పరిణేకములు గూడి జాతీయమసరములను విమర్శించినవి.

డిల్లీసగరమునందును నితర్లపాఠములందును గతే మాసాంతమునందు గూడన మహాసభల వ్యవహారములను సభ్యులు సభాధ్యక్షులు చూపిన కార్యవరత్త్యమును సహజమును జరమోత్సాహమును విజ్ఞానమును సందర్శించినవారలకును భరతఖండమునందు సర్వభాషాభివృద్ధి ప్రబోధముదయించిన దని విశదము చేయుచున్నది. అధికారులు సంశయమును విడిచి కన్నులను విప్పి స్వీయధర్మమును నిర్వహించి పవిత్రమైన మానవ సేవకు బూనుకొందురు గాత యని మహాసభలు చేయుచున్న మహోపదేశ మనివార్యమై దిగంతములందు వ్యాపించుచున్నది.

సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారి రాజీనామా.

సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు కాంగ్రెసు కార్యదర్శిపదవిని విస్మరించినందులకు సరి యగు కారణమును పత్రికలయందు బ్రకటింపబడుచున్నది. ఈ పదవిని విస్మరించినంతమాత్రమున, కాంగ్రెసు సభపై నారు కను భక్తిని విడనాడలేదు. తమ యభిప్రాయములు కాంగ్రెసు సభా తీర్మానలతో పూర్తిగా సజీభవించుకుంటుంటే, వారు తమ స్థానమును వదలి, వాటితో సంపూర్ణ సానుభూతిగలవారు కార్యదర్శులుగ నుండుట కవకాశ మిచ్చిరి. ఇక్కాభ్యము మిగుల ప్రశంస నిడుము. కాంగ్రెసుసభయందే నిలిచి, వేర్వేరు పక్షములవారు దేశక్షేమమునకు కృషి సులువులు విలు గలదని ధీష్ణిపథాకార్యక్రమము సువ్యక్తము చేసినది. పార్లమెంటు సభలో భేదాభిప్రాయములు గలవారున్నను, సభయందే విడిపోవక కలసి యనిచేయుచునే యున్నారు. బొంబాయి తీర్మానముల నతిక్రిమింపకూడదు. వారుకూడ నిట్టి యుద్దేశముతో గనుబడిచుచున్నారు. కాంగ్రెసు సభలో చీలిక లుదయించె నని సంతసించెడి ప్రతిపక్షుల కీ శుభవార్త మిగుల నాశాభంగకరముగ నుండక కూడదు. అధికసంఖ్యాకుల యభిప్రాయముల నల్పసంఖ్యాకులు గారవించి అట్టి యభిప్రాయములు నరికానని దోచినచో, అల్ప సంఖ్యాకు లధిక సంఖ్యాకులను ప్రోద్బలపరచి తమ వంకకు లాగకొన బ్రయత్నించుటయే, ప్రజాస్వామ్యమునకు మూలనూత్రము. ఈ మూలనూత్రమును, కాంగ్రెసుప్రతినిధు లెల్లరు గ్రహించి, తమ స్వకరికాలనాన్వితను ధీల్లీయందు జాటిరి. రామస్వామియ్యరు గారి చర్య, స్వకరికాలనా ప్రతిష్ఠాపనల స్వభావమున కనుగుణ్యముగ నున్నది యట కేశాత్రము సందయము లేదు.

హిందూదేశము: స్వయంనిర్ణయస్వాతంత్ర్యము

ఈ విషయము ఇండియా కౌన్సిలు సభ్యులకు సర్ విలీయము ద్యూకుగా రిటీనల లండను లో బ్రసంగించిరి. మొంటానూగారితో ద్యూకు గారి దేశమున కుదయించుట, నూ పాఠకులకు దెలిసియే యున్నది. స్వయంనిర్ణయ నూత్రము హిందూదేశమునకు వర్తించదని వీరి యభిప్రాయము. ఏలనన, భారతీయు లింకను జాతీయసంగతీదేవు. ప్రజాసామాన్యమునకు గాజకీయా కయముల సహజముగ లేనవి. ద్యూకుగారింకను జాతీయత యనిన ప్రాతి యభిప్రాయములను విడనాడ కున్నాడు. భారతదేశమున వనాదినందీయు జాతీయ భావము ప్రబలి యుండె నని, వైరురాఫ్ గారిటీనల స్పష్టమిచ్చి యుండెరి. అభిప్రాయములకును, అరబ్బులకును స్వయంనిర్ణయనూత్రము వర్తించునని బ్రిటీషు లభికారు లభిప్రాయ పడి యుండెరి. వారి పాటి జాతీయత భారతీయులలో లేదని గాబోలు, ద్యూకుగారి యభిప్రాయము. స్వయంనిర్ణయ నూత్రాధికారము హిందూదేశమున కొనిగి తీరవలయునని, కాంగ్రెసు సభవారు నిష్కర్షగ తీర్మానించిరి. ఆ కోర్కె ఎల్లడల ప్రతిధ్వనించు నటలు, భారతీయుల గంభీర నివాద మొ సమయమున మ్రోగవలయును.

బొమ్మంటే జిన్నా వివాదము

విల్లింగుడను ప్రభువునకు వినతికత్త మొసగు విషయమునో, బొమ్మంటే, జిన్నా గార్లకు గలిగిన యభిప్రాయభేదము, వరస్పరిమాషణముక్రింద పరిణమించినది. జిన్నాగారు, గోక్షేగారు ప్రతిపాదించిన సంస్కరణవిధానమును చాలవఱ కవలంబించి, తన స్వంతవిధానముగ బ్రచురించి ప్రపంచమును ప్రభుంపజేసెనని, బొమ్మంటేగారు నిందించెరి. జిన్నాగారి యపోహను విరాధారము లని జనాలిచ్చిరి. ఈ వివాదము గూర్చి విసింబు గారు తమ యనుభవమునోని కేతెంచిన యాక్రింది విషయములను బొంబాయి క్రానికలు పత్రికలో ప్రాసినది.

“1914 వ సంవత్సరమున గోఖలేగారిని నేను రెండుమూడు మారులు సందర్శించితిని. ఆయన తన విధానము గూర్చి నాతో చర్చించెను. దానిని త్వరలో బూర్తిజేసి విల్లింగుడను ప్రభువు, ఆగాభారు, మెహతాగార్లకు బంపెనని, ఆయన సలికెను. మే మిరువురము చర్చించినటులనే, ఆయన యిరువులతో గూడ చర్చించినటుల నాకు దెలిసినది. ఆతని మరణానంతరము, సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా సంఘమువారివద్ద నొక ప్రతి యుండెను కేవలము ఊహా ననుసరించి, జిన్నాగారిని రాజకీయవంచకు డని నిందించుట, బొదిత్తమునకు భంగకరము. గోక్షేవిధానమునకును, లక్ష్మీ కాంగ్రెసు విధానమునకును విశేషముగ పోలిక యుండెను. ఎవరినుండి ఎవరు తస్కరించినది చెప్పు గలము? 1918-వ సంవత్సర మంతయు కాంగ్రెసు విధాననిర్మాత లీ విషయమును గూర్చి చర్చించుచున్నుండిరి. ఈ యభిప్రాయము లెల్లరిలో వ్యాపించియేయుండెను. ఇవి, ఘోక లేగారికిగారి, మరె యితరులకుగారి. స్వంతధనము గాజాలవు. గతిించివారి వ్రాతల సాధారము జేసికొని, స్నేహితుల నిందలను, గోఖలేగారి నవమానపరచుటయే యని భావింపవలెను.”

బొమ్మంటేగారి కిక నయినను, తమ సాహసోక్తుల నుపసంహరించికొనుట భావ్యము.

స్థానిక వార్తలు

మదరాసులో ప్లేగు:—మొన్న ఒక ప్లేగు కేసు సంభవించింది. మరణించినవాడు 16 యేడ్లదడుగు గలవాడు. 1/1. వెంటగంగుంటిలో వీధిలో నివసించుచుండెను. ఈతనికి 4 తేదీని జ్వరమువచ్చినది. మరునాడు సామంకాలము 8, నాగోడీరావువీధిలో మరణించెను పరీక్షవైద్యు ప్లేగు క్రిమికీటకములు గానవచ్చెను. ఇచ్చటి కాన్వాధి 29 గురికి పోకినది. 20 మంది మరణించిరి.

మదరాసు కాష్మీరు కాంగ్రెసుసంఘము:—మదరాసు కాష్మీరుసంఘమువారు నిర్వహించు గలయు అని విశేషముగా యాజమాన్యమున నొకసభచేసి, మదరాసునందలి ఇతరసంఘములతోపాటు, ఇంగ్లాండునుండి క్వెరలో ఇచ్చటికి వచ్చుచున్న హిందూప్రతివాసంపాదకుల ఎస్. కన్వూరింగ య్సంగారికి తగిన రీతిని ఆతిథ్యమిచ్చుటకు నిశ్చయించిరి. కన్వూరింగయ్యంగారు నగరమున కెక్కడు వచ్చునదియు ముందు ప్రకటించబడును.

కాక్లకరు పర్యటన:—నిన్నరాత్రి ఈ పర్యటన వారు మానవ ప్రవృత్తములన్నియు లాగుగనవచ్చు. అన్నిటి యందును బాలుకు త్రాసు మాకగనిని వైకలము చేసిన పలుకు కనుద్రశించినమును. తేలవలజాత్రుల వీసామ్యుని చెప్పవచ్చును. అట్లనే అదరి మృగములకు మెంపునకుక్కల వలె మచ్చికజేసి ఆసాధారణకార్యము నతినునాయాసముగ జూపుటయందు విరుకడునగుట. మనుష్యులు తేలవల నెత్తుటయే ప్రశంసనీయుముగ నుండ జంతువులచేతను తేలవల నెత్తించు పెంత నిర్మయనీయ మైనదియు నూహ్యము. మొత్తముమీద పర్యటన చాల ఆకర్షణీయుగ సంజహము లేదు.

యన్నై టెడ్ కింగుడమునకు సార్వల్ పోస్టు పంపుటయందు నిర్బంధనలు:—యన్నై టెడ్ కింగుడమునకు సార్వల్ పంపుటయందు నిర్బంధనలు:—యన్నై టెడ్ కింగుడమునకు పంపబడు వస్తువులయందు నిర్బంధనలు ఆనేకమనియు, అని ఆహారవదార్థములు ఇంక ఇతర వస్తువులుకూడ కలియున్నదని తెలియజేయబడినది ఈ దేశమునండి ఇంగ్లండులోని స్నేహితులకు పంపబడువారు యుక్తియుగ గరునింపకలసికదియేయనగ చక్కెర, పిండి, తేనెకూడా కానె, వెన్న రెయిసిన్ను నుట్టనాలు వీటిని పంపుటయందు నిర్బంధాలు చూడవలయును. ఈ వస్తువులకలిగిన పార్సెల్లు, ఇండియాన్ పోస్టాఫీసులో ఫీసికొనికయడల పంపువారి నన్నములో పంపబడును. యన్నై టెడ్ కింగుడమునకు అట్టి నిర్బంధముగల వస్తువులకు పంపియడల హామ్ ఆథోరీటీలవల అట్టి వస్తువులు కలిగినట్లు తెలిసినయడల దారిలో జాటిని నిలిపివేయవచ్చును.

రాజ్యాంగసంస్కరణములు.

మదరాసు శాసనసభ.

గజ్వల్లి రామచంద్రరావు పంతులు ఎం. ఎ. గారు మా కిటుల వ్రాయుచున్నారు:

యధామనో విజయంతో మగా మగియెట వలనను, సంధి సభాసంబర్ధమున దాక్షరు విల్పము గారు నడిపిన వాక్యములును, మిత్రమండలి వారు స్వాతంత్ర్య రక్షణార్థమై ప్రపంచమున వ్యాపింపజేయబోవుచున్న యాదర్శముల వలనను, భారతీయమునకు మంచినదియుగా బోవుచున్న చివరవచ్చును. అయినను ఈ మధ్య పార్లమెంటు ఎన్నికలలో నున యాతము మలకట్ల సానభూతి చూపుచుండు పిల్లిపిన్నాడను, రాంసే పేక్షాసాల్లు, హెర్బర్టు రా బర్న్సె, గ్రాహం హోల్స్, డాబ్లీ రూథర్ ఫోర్డ్, డ్లాంగ్, లాంకుబరీ, కాటన్ గార్లకు గడిగిన అపయములన నీడెంహము ప్రభువువర్ణమువారికి గలిగిన విజయములనను ఈ కార్యమునకు అమిత అశాభంగము కలిగినది చెప్పుచున్నట్టి ప్రకృతిపు రాజకీయవాతావరణము వలనను దాక్షరు విల్పముగారి యాదర్శముల వలనను ఆంగ్ల దేశము పూర్వపురితగ విధులకు భారతదేశము ఈజిప్టులకు ప్రవర్తించినది మనము త్రికరణముగా నమ్ముచున్నాము.

కావున ప్రపంచ చరిత్రనునందును ముఖ్యముగా భారత దేశచరిత్రనునందును ప్రకృతికర్మములు చాల సందిగ్ధకరములుగా నున్నవని చెప్పుచున్నాను. ఈసందిగ్ధసమయమున యనదేశవాసులు వెనకంజ వెయక, ఇంగ్లాండు ప్రాంతముదేశములందును ఉచ్చుటకు ఎడతెగక చనిజేయుటకు మనయాశయములను, కోరికలను ప్రపంచమునకు చాటుట అత్యవసరము. భారతదేశమునకు రాజ్యాంగ సంస్కరణములకు ప్రసాదించ జేయుట యుక్తము. ఈవయమున మనవారు కొంచెము వెనకంజవేసిన యెడల భారతదేశపు భావికీర్తికి అపారమైన నష్టములు కలగ జేసినవారగుదురు.

ప్రకృతికర్మ ప్రభుత్వమువారిచే నామోదించబడిన మాం పేగు-మెయ్యిపర్ల దౌర్జాత్య, కాంగ్రెసువారు లబ్ధి కల కత్తా, బొంబాయి, ఢిల్లీ, గోవా ల సమావేశములందు లమోదించిన కాంగ్రెసు-లీగు ప్రజాతీక ప్రజయెదులు పెట్టుబడియున్నవి. మొదట ప్రజాతీకను ప్రభుత్వమువారు కోయించి, రెండవది ప్రజలు వాంఛించుచుండి.

మనము గవ్యస్థానమునకు చేరుటకు ప్రభుత్వమువారి పోరాటించుందు మూడు సోపానములు చూపుచుండిరి. అవియే స్థానిక సంఘము రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు సామ్రాజ్యప్రభుత్వములు. మొదటి సోపానమును సంపూర్ణముగా మన స్వాధీనము చేయుటకు నూచించబడినది. తుది సోపానము కలదు స్వాధీనము కాక అధికారుల వశమున పూర్ణముగ నుండవలయు నాయు, రెండవసోపానమును రెండు భాగములుగా చీల్చివైచి ఒక కాఖమ కాద్య నిర్వాహకుల యాజమ్యమున, మరొక కాఖమ మంత్రిల పాలనమునందును సంయుక్తము నూరము చేయబడినది. కావున తిరిగి బట్టి మూడు సోపానములును ఒక దానికొకటి గలంబధములేక ఎటులవిభజించబడజో భాగముగా తెలియగలదు. భారతదేశము స్థానిక సంఘములలోనే నుబడుచు దులనంగీకరించుచు, రాష్ట్రీయముల సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమియ బడి సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారు, అధికారాయ త్రిప్రజాయత్త కాఖలను నిర్వింపవలసివచ్చునని కోరుచున్నది. రాష్ట్రీయశాసన సభలు రాష్ట్రీయప్రభుత్వమునకు ప్రధానసోపానములు. కావున ప్రభుత్వవిషయములలో శాసనసభాసభ్యులకు సంపూర్ణాధికార మియబడియెడల, భారతీయము సామ్రాజ్యప్రభుత్వమును సంయుక్తము పాలించుటకు అవకాశము తగ్గుచును. కావున మనము సంపూర్ణ రాష్ట్రీయప్రభుత్వమును ప్రజాతీక ప్రభుత్వము చేయించుటకు యోరాడవలసి యుండును.

మన యాశయములనే కార్యరూపమున తెల్పినయెడల రాష్ట్రీయశాసనసభలకు ప్రభుత్వ విషయములలో చాల ముఖ్య బడి యుండగలది. మొదట మన రాజకీయజిజ్ఞాసులకు చాల లాభవలెముగ నుండగలదు. నాని లాభమంతయు, సభానిర్వాణము, ఎన్నిక సంఘములను బట్టి యుండగలదు.

కార్యదర్శి గజ్వల్లి వెంకయ్యగారి కిటు వ్రాయుచున్నారట:— బాపట్ల భారతీయ యువజనసంఘ వ్యాయామ పోటీకేరీలు జనవరి 17 తేదీని మొదలుపెట్టువచ్చును. వీనికి గుంటూరు కృష్ణాజిల్లాలలో ప్రాముఖ్యములగునను, బందరు జాతీయకళాకాలవాసు దరభాస్రచేయవచ్చును. దరభాస్రములనుమతో ఈనెల 10 తారీఖులోపల కార్యదర్శిగారికి పంపవలెను.

న్యాయస్థాన వార్తలు.

కంట్రాక్టు తగాదా

న్యాయమూర్తి ప్రాటరుగారి తీర్పు

డి. సదాశివరావుగారను నొకరు 550 కట్టలఇసుకరేకులను సన్నచేయుటకు అబ్దులు హుస్సేను జీవాజీ కంపెనీవారికి కంట్రాక్టుకీక్కును. కంపెనీవారు, సదాశివరావుగారు కోరిన ఇసుకరేకులు కోరికదానికన్నను తక్కువపరిమాణముగలవానిని సన్నచేయనిచ్చించిరి. కాని సదాశివరావుగారు వానిని పుచ్చుకొనలేదు. అందులకు కంపెనీవారు వానికి సన్నచేసిన రేకుల కయిన నష్టమునకుగాను దావాతెచ్చిరి. ఇంతలో యధ్యక్షులను రేకులధర హెచ్చైనందున ప్రతివాదులు, వాది మీదతెచ్చిన దావాను రద్దుచేసికొనిరి. అంతట వాదియగు సదాశివరావుగారు, కంట్రాక్టుప్రకారము ప్రతివాదులు రేకులు సన్నచేయనందున అతడు దావాను తెచ్చిరి. ప్రతివాదులు, సదాశివరావుగారిచ్చిన కంట్రాక్టు ప్రకారము రేకులు ఏపరిమాణములోనన్నను పుచ్చుకొని తీరకలసియందుననియు, అయిన అటులకేయనందున అతడు దావాప్రకారము నష్టములకు బద్ధులము కావని వాదించిరి.

దావాను నిచారించిన న్యాయమూర్తి కవుట్టుప్రాటరుగారికంట్రాక్టు ప్రకారము రేకులు ఎట్టివైనను వాదిపుచ్చుకొని తీరవలయును. వాది ఆప్రకారము చేయనందున ప్రతివాదులమీద నష్టములకు దావాతెచ్చుటకు వీలులేదని వానిదావాను కొట్టివేసిరి.

ఫోర్జరీ కేసు.

కామాక్షిశిల్ప అను నతిమ రాజులనాడు జిల్లాలో నొక డిస్ట్రిక్టుకోర్టుకును సర్దుబాటు కారీచేయు యధ్యక్షుగ మన నుండెను. కొంతకాలముక్రింద ఒక గ్రామములోని కొందరికి నమ్మబడు వారీచేయుటకు కోర్టువారు కామాక్షిశిల్పకు నియమించిరి. అతడు గ్రామమున సార్వజనీన గ్రామమున సిక్కు స్టేటుమెంటుతో వాని నిర్ణయములకును తరువాతి కోర్టువారు వశము జేసెను. నివాసము జేయగా గ్రామముననిపు సిక్కుత్వమును స్వేటుమెంటు ప్రాసియాయలేదని కోర్టువారికి కనెరించెను. ఇటువంటి సోపానము మూడింటిని కోర్టువారు రెండు మీద మోపిరి. జిల్లాజడ్జిగారు అతనిని నిచారించి యెడటి రెండు సోపానముల డిస్ట్రిక్టుకోర్టుకును మూడవ సోపానమును మామదరులకు డిస్ట్రిక్టుకోర్టుకు కేసు విధించిరి.

క్రిందకోర్టువారు తీర్పుమీద కొంతకాలముక్రింద హైకోర్టువారికి అప్పీలుజేయబడినది. న్యాయమూర్తి సైన్సన్గారు, అప్పీలు విడి, విశ్లేషణచేసెను. ఫోర్జరీవాదమున నుడిచి విశ్లేష వాదమును సమర్థించిరి.

నిన్న సైన్సన్ న్యాయమూర్తిగారి వారము సమంజసముగ నుండలేదనియు, జమీనును మరల న్యాయమూర్తులు విసగోచుచు నున్నట్లుపెట్టబడినది. దరభాస్రము విసిన న్యాయమూర్తులు సదాశివరావును కేసుకువచ్చు విశ్లేషాధికారినికలెలు ప్రభులసామ్యమున్నదని అక్రమమునపడి జిల్లా జడ్జిగారి తీర్పును ఖామచరచిరి.

బొంబాయి రాజధానిలో నిరసించుచుండిన బారిష్టరు సి. పి. గిస్సాల్గాను రంగూను పురపాలకసంఘ సహాయాధ్యక్షులకు వెళ్ళు కొనబడిరి.

కంగడేశ ప్రభుత్వమువారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:— యధామనో మొదటవలన ఇల్లినీటిబోర్డు అనవరము లేదని యోచించి దొరికిననువారు దాని నెత్తివేయ తీర్మానించిరి.

చిటగాంగునందలి చునాతీసమీపముననుండు అడవిలో 40 ఏనుగులు ఖేదాములమున లభించినవి. అందులో నాల్గింటికి మిక్కిలి పెద్దవగు దంకము లున్నవి.

నీరుటసాలు:— డిశంబరు నెల 1 వ తేదీని బొంబాయి నుండి పంపబడిన నీరుటసాలు జనవరి 8 వ తేదీని లండను నగరమున బటువాదా చేయబడెను.

నరేంద్రనాల్లుకాడక్కగారు రెనిమా కార్యదర్శికి కుగర్లు మెంటు కార్యదర్శి జెబ్బుగారలతో గలసి సిన్నసాచుంకాలము డిల్లికి బయలుదేరిరి. వారు 22-వ తేదీని షరత్ నత్తురని తెలియ చున్నది.

యధ్యక్షునకు ముందు రంగూనునుండి బొంబాయికి నా కలనై విశ్వామును బంపుటకు టన్నుకు 9 రూ॥ ల వారి యుండెను. కాని యిశ్వదాచార్జి 55 రూ॥ లయ్యెనట. విద్యుదుపై బరువుచార్జి తగ్గించవలెనని రంగూను వర్తకులు రాజకీయ గానికి తంపించిచ్చిరి.

ద్వితీయ భారతగణితశాస్త్రజ్ఞ మహాసభ:— ఈ నెల 11, 12, 13 వ తేదీల నీసభ బొంబాయిలో జరుగును. గవర్నరుగారు కార్యక్రమము సారంబించెదరు. న్యాయమూర్తి నరే గారు హీటును గా రావ్యాససంఘాధ్యక్షులుగా నుందురు.

మరణము:— కూమాదులో శార్దూలులు ఫ్యాక్టరీయందు పనిచేయుచుండిన దబ్బు. జి. వెతార్డుగారు 4 వ తేదీని వ. జించిరి. వారును వారి స్నేహితులును భార్యయు మెట్టపాలై మువద్ద పేటకై వెల్లియుండగా అచ్చట పెతార్డుగారికి కల రావచ్చినదిపోయెను.

సప్తమసారశీక సంఘసభ:— ఈనెల 11, 12 వ తేదీల నీసభ బొంబాయి నగరమున జరుగును. ఖామబహద్దరు అదర్జి ఎం. నాలాబా గారధ్యక్షతనకుంటారు. రెండవదిసభను సారశీక శ్రీలక్ష్మితిని కూర్చి అంగ్లభాష నుం దొక శాసనాసము ను గుజరాతీ భాష నుం దింకవిషయమును కూర్చి మరియొక యంశన్యాసమును చనువబడును.

నా తా వ రణ స్థితి

1919 సం॥ జనవరి నెల 8-వ తేదీ బుధవారము

జిల్లా ముఖ్య కార్యములు	మొత్తము	అప్పుడప్పుడు	సంకలనము	సంకలనము	సంకలనము
జిల్లా ముఖ్య కార్యములు	24	24	24	24	24
జిల్లా ముఖ్య కార్యములు	81.5	64.7	...	83.78	44.11
జిల్లా ముఖ్య కార్యములు	80.7	65.1	...	21.99	85.61
జిల్లా ముఖ్య కార్యములు	80.6	65.7	...	28.80	87.88
జిల్లా ముఖ్య కార్యములు	82.8	66.4	...	45.07	89.82
జిల్లా ముఖ్య కార్యములు	81.2	65.0	...	23.82	81.11
జిల్లా ముఖ్య కార్యములు	82.6	68.9	...	48.82	85.07
జిల్లా ముఖ్య కార్యములు	84.4	69.1	...	65.12	49.64
జిల్లా ముఖ్య కార్యములు	83.8	68.0	...	20.40	80.48
జిల్లా ముఖ్య కార్యములు	86.5	68.1	...	18.80	23.88
జిల్లా ముఖ్య కార్యములు	87.8	68.7	...	16.76	19.75
జిల్లా ముఖ్య కార్యములు	89.2	65.2	...	20.91	25.55
జిల్లా ముఖ్య కార్యములు	86.4	66.8	...	19.26	30.57
జిల్లా ముఖ్య కార్యములు	80.2	69.6	...	80.58	84.22
జిల్లా ముఖ్య కార్యములు	83.6	68.4	...	29.46	41.40
జిల్లా ముఖ్య కార్యములు	87.0	62.8	...	21.01	28.42
జిల్లా ముఖ్య కార్యములు	84.7	64.6	...	21.79	21.18

దక్షిణమునందు ప్రాయముభారతమునందు మార్పు కనుపించదు. ద్వితీయ అనునందు వాయవ్యంకము లక్ష్మణుత్తముగ లేకుండ మాయముగ నున్నవి. అభావపు తూర్పు భాగమునందు వాయువ్యాప్తిమాయముకంటె యెక్కువ సమత్వముగ నున్నవి. దక్షిణము వాయుభారమునందు. అభావపు తూర్పుభాగమునందు దల్పము. పగలువేడి అధికమును, రాత్రి చల్లదనమును కలుగు భోగిడి ననుగురించి వాయువ్యాప్తికలదు. ద్వీపకల్పమునందు వాయువు నుండదుగ వీచుచున్నది. నేటి యధవయము 8 గంటలకు చాలవోట్ల వాయువు ప్రబింపినది. మధ్యమోష్ణము సర్వత్రా మాయముకంటె తక్కువ మలబాడు, పడమటి గుండలములు దక్కనులందు తక్కువ అది మాయముగ నున్నది. రాత్రి వేడి అన్ని చోట్లను తక్కువగ నున్నది. కాని మధ్యమోష్ణము మాయము కంటె యెక్కువగ నున్న పరిచేయునందు రాత్రి వేడి అధికము గనే యున్నది. వాయువు అద్దగి విహీనముగ నున్నది. దక్షిణపు వివరము, సింహళమునందును తక్కువ చుట్టులులేవు. అన్ని చోట్లను చక్కని యుండగాని గాలి సహవుగ నున్నది.

జిల్. ఎల్. బోస్సు.

నా తా వ రణ శాస్త్రజ్ఞులు

విద్యార్థుల నిరా. 1261

ఈ నిరా విద్యార్థి ప్రపంచమున మిక్కిలి వన్నె కెక్కి పేర్వడనినది. ప్రజలనే మిక్కిలి కొనియాడెడి ప్రాత్యాన పరువబడుచున్నది.

ప్రేటు బ్లాబ్లాక్ నిరామాత్రము 100-1.3 నెల 1-4-0 ఎట్ట, అనవచ్చు నిరామాత్రము గోసు 1-3 నెల 1-4-0 ఈ త్తర ప్రత్యుత్తరము లన్నియు ఇంగ్లీషులోనే నుండవలెను. Teachers & Co., Stationers & Ink dealers. Post Box No 808, Calcutta.

విజయ పాఠశాల

(రైతు విజయ)

విజయ

మూలపత్రికారములు

లండను, జనవరి 6:— సకలమునకు మేనమామమీయూ తూర్పు ఆఫ్రికా వైద్యునికాదుల నుండి శిశువులు రావండి నందున మూలపత్రికారముల పట్టిలో ఆశీర్వాదములను పని చేసిన వారిపేర్లు చేర్చబడలేదు. ఆశిశువులు ఇప్పుడు వచ్చినందున అవి యోచింపబడుచున్నవి. కాలక్రమమున గౌరవము పట్టి ప్రకటింపబడునని యుద్ధకార్యాలయమువారు ప్రకటించిరి.

ఎక్స్‌ప్రెస్ డివీజన్‌లు.

లండను, జనవరి 6:— ఎక్స్‌ప్రెస్ డివీజన్‌లలో ప్రధమ ప్రభుత్వోద్యోగవిషయమున మార్పులు చేయబడినవి. ఎక్స్‌ప్రెస్ డివీజన్, రిజర్వ్ ఎక్స్‌ప్రెస్ డివీజన్లకు సంబంధించిన నాకావిషయ ప్రతినిధులుగ పారిసునగరమున కరుగుచున్నారు.

అంతర్జాతీయ సాంఘిక వాదన

పారిసు, జనవరి 6:— హావాను వార్తాసంఘమువారిట్లు ప్రకటించిరి:— హెండర్సన్‌గారిచే నేర్పాటు చేయబడిన జనవరి 18-న తేదీనాడు జరుగ నిర్ణయింపబడిన అంతర్జాతీయ సాంఘిక వాదన వాదన లాసాన పురమునందే జరుగుటకు అధికారు లాతురులై యుండలేదని నిర్ణయించుకొని తెలిపినవి. దేశాధికారులు ఈ విషయమున జోక్యము గలిగింపకొననిదో స్థానికాధికారులు సభను నిలిపివేయుదురు.

హోటలు నొకరు శిక్షించబడుట.

లండను, జనవరి 2:— విద్యుత్తులోని విద్యోజ్జ్వలాల బాల్బింగ్లస్ అను ధృవమునందుగల ఒక నొకరు నిన్నటిదినము శత్రువులకు ముఠాగకరము ఒక కాగితమును గలిగియుండె నను నేరముతో పట్టుకొనబడి డబ్లిన్‌నగరమున నైనికవిధానమున విచారింపబడి శిక్షింపబడెను. ఈ కాగితము అట్టోబరుమాన మున వ్రాయబడి సంతకము చేయబడెను. అందు సమ్మెకట్టు చేయుటకు తత్తరువును వచ్చిన వెంటనే బాల్బింగ్లస్ పురము నందే సేనాస్థానమునందలెననియు, నైనికవిధములు, రైలువేలు పోస్టాఫీసులు వశపఱచుకొనబడరలె ననియు వివరింపబడెను. ముఠావేయబడునది అధికారులతో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరముల నెట్లుజరుపవలెనో రూఢిగ తెలుపబడెను. విద్యుత్తును వారిపై సేనాకాసనమున వర్తింపజేయవలె ననియు, విద్యుద్ధబాసములు గలవారిని పట్టి బంధించి శిక్షింపవలెననియు, మోటుబుండ్లకు, పైకిలులకు వశపఱచుకొనవలెననియు, ప్రజలలో మగవారిని అవరమగు పనులకు నియమించవలెననియు ప్రజల కాపర పదార్థములను పంచుటకు ఒక సంఘ మేర్పాటుపడె ననియు మందుసామగ్రి యంతయు సేనాస్థానమున నుంచబడి, కొర వారికి బంపబడు ననియు ఆంధ్రులై పుబ్లిషింగ్ ది. పట్టుకొనబడిన స్థానములకు వదలివేయవలెనని ఉత్తరువులు వచ్చినప్పుడు వానిని ధ్వంసము చేయుటకు, రైలుబండ్లకు, మార్గములకు, ఆహారసామగ్రిని ముఠావేయవలెననియు సంచుకొనబడుననియు నియమము లేర్పఱపబడెను. రోడ్డునంద ప్రతి అరమైలుకు నొక కందకమును త్రవ్వితీగలను కట్టవలెననియు ఏర్పాటు చేయబడెను. కొద్దివారు తమజేతము నాక్రమించుకొనిన శత్రువులను వాదమున హోటలు నొకరు ఏమియు వాదించలేను. కొద్దివారి తీర్పు యందు తెల్పుచును.

బహుమతులు.

లండను, జనవరి 4:— ఈ క్రింది ముద్రాముల కామూ బహుమతు లీయబడినవి గట్టెట్లు ప్రకటింపబడినది:—

సి. ఎం. జి.— రైఫిలెంటు కర్నలు ఆర్. జి. మన్ను, డి. ఎస్. నేకు, మేజరు ఆర్. ఎస్. స్టీలుగారలకు.

జి. డి. డి. (కమాండరు).— రైఫిలెంటు కర్నలు సి. ఆర్. బాండుగారికి.

ఆఫీసులు:— గర్నలు జి. డబ్లియూ. కాలి, ఎ. డబ్లియూ. న్యూబోల్డు, రైఫిలెంటు కర్నలు ఆర్. హెచ్చి. డ్యూయింగు, మేజరు జను కెండాలు గారలకు కస్తూరుపాపర్లు సేమ్యునుగారికిని.

జనరలు:— రైఫిలెంటు జనరలు సర్. జి. కోవాన్సు గారికి జనరలు పదవి ఒకసంబడెను.

డి. ఎస్. ఓ:— ఉత్తరప్రదేశ్‌లోని జేసిన గొప్ప పనికి మేజరు ఎఫ్. జి. మార్షుగారికి డి. ఎస్. ఓ. బిరుదు మీయబడినది.

ప్రాయు

సంధిసభాప్రతినిధులు.

పారిసు, జనవరి 6:— హావాను వార్తాసంఘమువారిట్లు తెలిపిరి:— సంధిసభకు వచ్చు పారిసునగరము జేరినవారిలో జనరలు విల్బుస్సెగారిచే పంపబడిన పోలండు ప్రజాసంక్షేపక కర్మమును, సంయుక్త సెర్వియను ప్రోమనుస్లవీను సంక్షేపక కర్మమును గలవు. ఈ రెండవ సంక్షేపక కర్మము సెర్వియను ప్రజాసంక్షేపక కర్మము పాతిపి అనునతని ఆధిపత్యముక్రింద పారిసు నగరమునకు వచ్చెను. వీరితోగూడ సెర్వియ ప్రతినిధులు రిజర్ గారు, క్రోయి ప్రతినిధులు పాతిపి గారునుగలరు. జమ్మ స్టోమ ప్రజాసభాప్రతినిధుల విదేశాంగమంత్రి యగు బెన్స్ గారు ప్రేక్షితులగునని వదలిపోవుచున్నారు.

సంధిసభ-పోపు

పారిసు, జనవరి 6:— హావాను వార్తాసంఘమువారిట్లు ప్రకటించిరి:— పరాసు, ఇగ్లీసు, ఇటలీజేత ప్రధానమంత్రిల సమ్మతితో వ్రెసి డెంటు విల్బునుగారు పోపుగారిని సందర్శించిరి పోపుగారు సంధిసభయందు పాల్గొనరు.

వ్రెసి డెంటు విల్బునుగారు.

మిలాక్, జనవరి 5:— వ్రెసి డెంటు విల్బునుగారును వారి సతియు నేటి మధ్యాహ్నము 2-30 గంటలకు మిలాక్ కు వచ్చిరి. క్రస్తుతమంత్రియు పురపాలక సంఘమువారును, ప్రజాప్రముఖులును వారి నెదుర్కొని గౌరవించిరి. పుర పాలక సంఘమువారి సన్మానమును గ్రహించుటకు విల్బును గారు వెళ్ళుచుండగా ప్రజలు జను సోమలను గావించిరి.

అమెరికా

రూస్వెల్టుగారి మరణము.

న్యూయార్కు, జనవరి 6:— రూస్వెల్టుగారు నేటి యందయము 4 గంటలకు మరణించిరి. వారి కుటుంబమున సన్నిహితభంధువులు మాత్రము వ్యగ్రులయిరి. మూలపత్రికారంధము నుండి రూస్వెల్టుగారు కీర్తనైపులతో భాషపడుచు అయిదురు చే అను స్థానమునందున్న తమ గృహమునందే కదలకయిరి.

రుష్యా

బోల్షెవిక్కు సేన

బ్లాగో, జనవరి 3:— ఎకాటెరి నోడర్ అను స్థానమున జనరలు డెనికొ గారికి ప్రకటనమును గావించి అందు ఇట్లు ప్రకటించిరి:— రష్యను సైనికోద్యోగులును, అందులో మహాన్నతోద్యోగులు బోల్షెవిక్కు సేనయందు పనిచేయుచుండుట లక్ష్యాకరముగా నున్నది. మనము బోల్షెవిక్కు బలముతో పోరుచుండగా వారిట్లుచేయుట సబబుగా లేదు మనము క్రోథమునాల్బుటకు కారణములేదు. బోల్షెవిక్కు సేనను వదలి రానివారిపై రష్యను ప్రజల కాపములును, అనివార్యులగు సైనికవిధానములు కఠినపడును.

బోల్షెవిక్కు సేనయందు పనిచేయుచున్న పూర్వ రష్యను సైనికోద్యోగులలో ఈ క్రిందివారును గలరు:— జనరలు రేబ్రిచ్ (10-వ సేనకు పూర్వపు అధిపతి) రష్యను ఉంత రగమున సేనావర్గ ప్రధానస్థానమున యభ్యోద్యోగిగా నుండిన జనరల్ బాన్‌షీ బ్రావిష్ ఇదివఱకు జనరలు డెనికొగారి కలన ఖైదీగా పట్టుబడిన రష్యను సైనికులు రాము బోల్షెవిక్కులను మాయచేసి, విరద్ధోద్యమమును సాగించి డెనికొగారికి తోడ్పడుచున్నామని చెప్పిరి. సైనికోద్యోగులు దరిద్రులై కష్టదశయందుండగా బోల్షెవిక్కు ధనమును, లంచములను వాని వెడదారినిచ్చి బోల్షెవిక్కులతో జేర్చుటయే వాస్తవముగా కారణముగా నుండును.

జర్మనీ

జర్మను ప్రాసాదములు.

రస్తువుల అమ్మకము.

పారిసు, జనవరి 6:— బెర్లిను పోస్టునులులందరి రాజమందిరములందున్న రమణీయ కృంగారవస్తువులను అమ్ముచు యమునకు తీవ్రాక్షేపణ వచ్చినది. అమ్మకము సంధిమరతులకు విరుద్ధముగనున్నదని ఆక్షేపింపబడినది అని హావాను వార్తాసంఘమువారు ప్రకటించిరి.

మేరీచక్రవర్తినిగారికి వెన్నుపట్టపట్టిగాను వ్రాసిన లేఖ:— ఈనెల 1 వ తేదీని భారతీయ స్త్రీలకు చక్రవర్తిని గారు వ్రాసినలేఖకు ప్రత్యుత్తరమును ప్రభ్యుగారు 6 వ తేదీని తంజి వార్తనంది. మాదయాపూర్వకమును తంజి వార్తకు భారతీయ స్త్రీలపక్షమున నేను మాటనందనముల నొసరించుచున్నాను. తాము వారిపట్లమాసిన అత్యధిక ప్రేమను వారు చాలసంతసించిరి. వారివిద్యను, వైద్యసమయామును ఇతర పౌరకర్మములను సూక్ష్మ తాము చాలశ్రద్ధతో కుశలవార్తల నడిగినందులకు వారుచాల కృతజ్ఞులని ప్రభ్యుగారు తంజివార్తనంది.

Burma

The Bengal Government has issued the following communique:—In view of the cessation of hostilities it has been decided that the operations of the Bengal Publicity Board should be brought to a close.

Sir Reginald Craddock Leaves for Delhi

RANGOON, January 7. Sir Reginald Craddock accompanied by the Revenue Secretary Mr. Keith with the Secretary to the Government Mr. Webb left this evening for Delhi. They are expected to return about the 22nd.

Municipal Committee Election. Government Nominee Defeated.

Rangoon, January 6. Mr. P. P. Ginwala, Barrister, a native of Bombay presidency, was to-day elected Vice President, Rangoon Municipal Committee, by ten votes against five for Mr. Forbes a member nominated by the Government.

Rangoon Rice Market.

RANGOON, January 5. The rice market was brisk to-day. Although millers were not eager to sell as new crop paddy is coming in slowly offers of Rs. 332-8-0 have been refused in several quarters, the Food Stuff Commissioner's minimum being Rs. 333. Sales of small mills quality old crop have taken place at Rs. 380. Quotations are January Rs. 325, small mills Rs. 34, three months Rs. 326, April Rs. 335, Old rice Rs. 357-8-0. The Deputy Food Stuff Commissioner notifies that shippers must indicate on shipping bills whether rice is old or new crop.

Appeal Filed in Parsi Narjote Case.

An appeal has been filed in the Parsi Narjote case against the decision of Mr. Justice Young dismissing the suit for injunction to restrain the girl Bella from entering the fire temple. The grounds of appeal are mainly that the Judge erred in his findings, especially that he could not adjudicate upon the right of exclusive worship claimed by appellants in the absence of the trustees. The trustee it is alleged was throughout hostile to the appellant. The Judge is said to have failed to consider that there was ample evidence to establish that Zoroastrian religion had for centuries ceased to be a missionary religion and that when the trust came into existence it was in no sense a missionary religion. The girl Bella is alleged to be a non-Parsi being the daughter of a Goanese Christian.

Young Men's Buddhist Association. Condemns Craddock's Reform Scheme.

The Young Men's Buddhist Association criticisms of the Craddock reform scheme are mainly directed against the system of indirect election to the legislative assembly and the position of the headman and official of the Government as member of the circle boards. Direct franchise for all elections is demanded. The power of certificates is to be limited to measures deemed essential for the peace and tranquility of the province. Resolutions of the assembly should be binding on the Government. Presidents of boards should be elected and have the right to overrule their boards without the concurrence of the Lieutenant Governor. Complete separation of the finances of India and Burma, heads of revenues is desired and the proposal to have three Burmese members in the Council of State is accepted if the Council be constituted against which the Association has already voted. They should consist of one official member and two elected ones by the legislative assembly. The formation of a national Burmese army and other proposals are identical with the Burma reform leagues suggestions, the membership of the two bodies being somewhat similar.

Brief Telegrams.

The second conference of the Indian Mathematical Society will be held here on the 11th, 12th and 13th instants. His Excellency the Governor will open the conference. Justice Sir John Heaton is the Chairman of the Reception Committee.

The mail which left Bombay on the 1st December 1918 was delivered in England on the 3rd January 1919.

Towards Peace.

(Reuter's Agency)

Great Britain

Naval Representatives and Peace Conference.

LONDON, January 6.
It is officially stated that no change is impending in the office of the First Sea Lord, Admiral Wemyss and Rear Admiral Hope are proceeding to Paris as principal naval representatives at the Peace Conference.

Mr. Henderson's International Socialist Congress Likely to be Prevented.

LONDON, January 4.
Havas Agency states that Swiss reports indicate that the authorities at Lausanne are not anxious that Mr. Henderson's international socialist congress announced for January 13th should take place at Lausanne. If federal authorities do not act, the local magistrates will prevent the meeting.

New Year Honours.

I. A. Officers Receive Distinctions.

LONDON, January 4.
The "Gazette" contains the following awards to officers and ex-officers of the Indian Army for services in the war:—

C. M. G.

Lieut.-Colonels R. G. Munz, E. S. Wake, and Major R. S. Steel.

O. B. E. (Commander)

Lieut.-Col. C. R. Bond.

(Officers.)

Colonels J. W. Cowley, A. W. Newbold, Lieut.-Col. R. H. Dawing, Major John Kendall, and Captain Robert Simson.

Promoted General.

Lieut.-Genl. Sir J. Cowans.

D. S. O.

Major F. G. Marsh, for services in North Russia.

Hotel Employee Court Martialled, Possessing Military Document.

ALLAHABAD, January 7.
LONDON, January 7.—A hotel employee of Beltinglass, County Wicklow, was court-martialled in Dublin yesterday charged with possessing a document of possible use to the enemy. The document which was signed last October detailed, how, on receipt of orders to strike, battalion headquarters should be established at Beltinglass, how the police barracks, railways and post offices should be captured there and elsewhere; how communication should be maintained with bridge headquarters, how military law should be enforced by volunteers, persons of hostile intention should be arrested and dealt with, motor lorries and cycles commandeered, the male section of the populace set to whatever work was necessary, food committee formed to ration the civil population, ammunition was to be kept at headquarters and supplied to companies that should first need it. Directions followed for the destruction of places seized when orders to abandon them were given and also of railway rolling stock, permanent way, food stores and bridges. It was directed that trenches should be dug every half mile on the main road with barricades at intervals. The prisoner refused to plead on the ground that the court represented the enemy in occupation. The court's decision will be promulgated later.—"Pioneer"

Additional War Honors.

LONDON, January 6.
The war office announces that recommendations of the commanders-in-chief in Mesopotamia and East Africa which did not arrive in time for inclusion in the New Year lists are now being considered and rewards will be notified in due course.

Russia

Russian Officers Serving, Denounced By General Deniken.

BAGDAD, January 3.
In an order issued at Ekaterinodar General Deniken says:—"To the shame and disgrace of all Russian officers, many of them of even high rank, are serving in the Red army. I declare that no motives can excuse their action in our moral combat with Bolshevism. We have no need of provocation. The curse of the people and a severe and merciless Russian court-martial will be the lot of all who do not promptly leave the ranks of the Red army."

Among the former Russian officers serving in the Bolshevik army are General Radevitch, ex-Commander of the Tenth army, General Bench Brovitch, formerly Chief of Staff on the Russian northern front, and General Raou Zenkoritch, Chief of Staff of the Sixth army. Several officers of the former Russian army taken prisoners by General Deniken pleaded that they were really helping him by misleading the Bolsheviks and by doing propaganda work. The real reason for their action is probably that officers having been left destitute were tempted by money to throw in their lot with the Bolsheviks.

France

Peace Conference Delegates.

LONDON, January 7.
Havas Agency states. Among the delegates to the Peace Conference who have arrived in Paris is the Polish Deputation sent by General Pilsudski. The combined Serbian-Croatian-Slovene Delegation has also arrived in Paris headed by Mr. Pachitch, Serbian Premier with whom are Messrs. Ribar (Slovene representative) and Pavichitch (Croat). Mr. Beres, minister of foreign affairs of Czechoslovak Republic is already in Paris and Kramarez is about to leave Prague.

Germany

Armistice Treasure Sales Opposed.

LONDON, January 6.
PARIS.—Havas Agency states: Opposition is made to the sale of Armistice Treasures in the Imperial Palaces of Berlin and Potsdam as sale would be contrary to the armistice conditions.

America

Mr. Roosevelt Dies of Inflammatory Rheumatism.

LONDON, January 6.
NEW YORK.—Mr. Roosevelt died at four o'clock this morning. Only the immediate members of his family were present. Since New Year Mr. Roosevelt has been confined to his home in Oyster Bay with an attack of inflammatory rheumatism.

Italy

Mr. Wilson's Arrival at Milan. Great Enthusiasm Evidenced.

LONDON, January 6.
Milan January 5th.—The President and Mrs. Wilson arrived in Milan at 2.30 this afternoon and were received at the station by Minister Orsini, deputies and Municipal authorities. Crowds cheered the president enthusiastically while on his way to receive the Municipality's address.

Pope Takes no Part in Peace Conference.

LONDON, January 4.
Havas Agency states: The French Press states the Mr. Wilson's call on Pope was made in agreement with the French, English and Italian premiers. Pope will not take part in the Peace Conference.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE)

Delhi

Lady Chelmsford's Reply to Her Imperial Majesty's Message to Indian Women.

DELHI, January 7.
The following message was sent on 6th January 1919 by Her Excellency Lady Chelmsford to Her Imperial Majesty Queen Empress in reply to the latter's message of 1st January to the women of India:—"In the name of the women of India I beg to thank Your Majesty for your gracious and sympathetic message. It has been received by them with heartfelt thanks and a profound admiration for the personal knowledge and solicitude shown by Your Majesty in the particular circumstances of their lives. The women of India are ever grateful to Your Majesty for the deep interest which you take in all that concerns their welfare in matters of education and medical relief and wish to offer you their humble congratulations on the successful termination of war in which they are proud to have had a share."

Calcutta

Elephants at Large.

Cause Havoc to Buildings and Crops.

CALCUTTA, January 7.
Great havoc to buildings and crops is reported as having been wrought in the Sungoo area of the Chittagong District by a herd of some hundred wild elephants which have come out of the hills into the plains apparently as a result of the Khedda operations being carried on in the neighbourhood. For days together the animals have had the whole country side at their mercy, going where they liked, pulling down huts, trampling down and devouring the rice crop wholesale, besides making a clean sweep of the sheds in the bazaar.

About 40 Elephants, 4 of them huge tuskers, have been captured in a Kheda constructed in the forests near Chunar in Chittagong.

Returned Indian's Views, Will be Carried out Faithfully.

CALCUTTA, January 7.
In connection with the probable political changes in England that might be caused by the present Parliamentary elections a representative of the Associated Press interviewed Mr. Syed Erfan Ali, Barrister-at-Law, who has just come from England. Mr. Erfan Ali remarked very strikingly that whatever may be the change in the Government at home, under the leadership of Mr. Lloyd George their pledge to India will be carried out faithfully.

fully. "The members of the House of Commons, irrespective of party, are in favour of the India reform scheme, as I know well," he said, "I am positive that the scheme will be carried out and Mr. Montagu, a sincere friend of India, will also remain in office. We are not at all afraid of the House of Commons but there may be a little opposition in the House of Lords and the opposition party there will also be in the minority. We Indians are very grateful to the Times, which is supporting the scheme very strongly from the very beginning."

Provincial Governors' Conference.

Members at Calcutta.

CALCUTTA, January 7.
Sir Benjamin Robertson and Lady Robertson arrived at Government House to-day as guests of Lord Ronaldshay. The Hon. Mr. Beaman Bell, Chief Commissioner of Assam, will arrive at Government House on the 11th and on the same night Lord Ronaldshay, Sir Benjamin Robertson, and Mr. Beaman Bell will proceed to Delhi to attend the Conference of heads of provincial Governments. His Excellency the Governor will return to Calcutta on the 20th and will preside at a meeting of the Bengal Council the following day. There will be a garden party at Government House on the 22nd.

Bombay

Nagpur Rice Freight.

Bombay's Appeal For Reduction.

BOMBAY, January 7.
The Merchants Association in Bombay have sent a telegram to the Viceroy begging to solicit His Excellency's attention to the current high rate of freight, viz. Rs. 55, on rice from Nagpur to Bombay. They say that this rate is as much as six times the pre-war rate which was about Rs. 9, per ton and is also much higher than the actual cost incurred by the Shipping Controller in running steamers. In view of the abnormally high price of rice it is quite essential that the freight on rice be reduced as much as possible on the basis of the actual cost of running steamers.

The Bombay Share Market.

BOMBAY, January 7.
The Bombay cotton market opened weak and rapidly declined owing to bears selling sharp. Nagpur touched Rs. 2,445, deferred Rs. 1,105, Fazul Rs. 725, Madhowji Rs. 1,590, Simplex Rs. 718, Mangaldas Rs. 890 and Kohinoors Rs. 1,180. Before the close, however, the market improved owing to Bulls buying and bears covering, and closed firm. The tone is healthy on the whole. The following are closing quotations:—Central India Rs. 2,275, Swadathi Rs. 2,045 Ahmedabad Advance Rs. 1,360 Davids Rs. 615, Tata Mills Rs. 940, Fazulbhai Rs. 740 Currimbhoy Rs. 350, Indore Madwa Rs. 272 Indian bleaching and dyeing Rs. 167, Kohinoor Rs. 1,235, Pearls Rs. 562, Madhowji Rs. 2055, Shapurji Rs. 125, Simplex Rs. 725, Finlay Rs. 495, Bombay United Rs. 910, Newgreat Rs. 330 and Century 412.

In miscellaneous shares Tata iron and steel ordinary was at Rs. 235 Deferred Rs. 1127, Tata oil Rs. 46/4, Tata Industrial Bank Rs. 7-10-0, Indian cement Rs. 350, Katni ordinary Rs. 260, deferred Rs. 1380, Shivrajpur Syndicate Rs. 36.

3½% Government paper was quoted at Rs. 74-8, 5% War Loan at Rs. 91 4/4, Terminable War Loan at Rs. 95, and conversion at Rs. 83.

South India

Between India and Abroad.

Introduction Depreciated by Merchants.

CHENNAI, January 5.
The Madras Trades Association has forwarded a resolution of protest to Government against the introduction into India of a Value Payable system of postal service with the United Kingdom, the Dominions and neutral countries. "The Government in its letter of 6th November," says the resolution, "also considers that such a scheme would be of great advantage to the Indian public. This Association is aware that the Trades Associations in India are strongly opposed to such a scheme on very sure grounds and while fully supporting and sharing in the protest made by the Madras and Calcutta Trade Associations, would invite the attention of the Madras Government and the Government of India to the grave injustice that the introduction of any such system would inflict on firms dealing in imported goods in this country. The position of such firms would be reduced to that of existing merely to supply the urgent needs of customers, and Government will fully appreciate the fact that merely to supply the urgent needs of constituents no firm of any magnitude could exist and such firms will therefore be reduced to very petty concerns. In fact the introduction of such a system would prove a death blow to all such firms."

This Association invites the attention of Government to the great services, financial and otherwise, which trading firms have rendered to the Empire in winning the war just closed and trust that in fairness to a country where industrial development Government is fostering, the introduction of such a system will once and for all be dropped.

Brief Telegrams.

OUTACAMUND, January 7.
Mr. R. W. Davis has been appointed Collector, Nilgiris. Mr. Wells has been appointed Divisional Officer, Coonoor.

BOMBAY, January 7.
The seventh sessions of the Zoroastrian Conference is to be held in Bombay on the 11th and 12th instants. Khan Bahadur Adarji M. Dalal of Brooch is to be the president. The programme on the second day includes a paper in English on the position of women in Parsi society and another in Gujarati on the reform Calendar.

ప్రజాభిప్రాయములు

విలేఖకులకు సూచన

ఒకరు: ప్రకటింప లేనందున చింతించునామ:—
పంపాదకుడు.

I

గన్నపరము ముసలబుక్కోర్లు

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాసంపాదకుడు:

అయ్యో ప్రస్తుతము బెజవాడలోగన్న ముసలబుక్కోర్లు లోకదానిని అనగా గన్నపరము ముసలబుక్కోర్లు అచ్చటినుండి ఎత్తివేసి ఇతర తాలూకా గ్రామములలో బెట్టరలయినది ఆలోచనలోనున్న సంగతి అందరికిని తెలిసియున్నది. ఆకోర్లు ఎక్కట బెట్టరలమునా యను పశ్చిమాత్రిమింతవరకును నిర్మింపము కాలేదు. ఇందుల కనుమరించు గ్రామములు నందిగామ గన్నపరము జగ్గయ్యపేట తిరువూరు అని ఆయా గ్రామస్థుల ఆభిప్రాయము. కాని ఆ నాలుగు గ్రామములలో మంచియారోగ్యము కేమి, నీటిరసతికేమి, మ్యాసాకర్యమున కేమి, కూడలిస్తామి కేమి మన కేమి పూర్వవర్తి పునీధి కేమి రండిగామ పుణ్యాలి కేమియున్నది. మా గ్రామము నకుగల అనుకూలస్థితి వై నదాచారించిన యితర గ్రామములకు లేదు. మా గ్రామమునకు ముసలబుక్కోర్లు తప్ప తక్కిన ఆఫీసు లన్నియుగలవు. మా గ్రామము చాలా పూర్వమునుండి నందిగామ సీమకు ముఖ్యపట్టణముగా నిలిచియున్నది. ఇట్టి ప్రభావ గ్రామమును వదిలి వైయకులములలోని తక్కిన గ్రామములలో ఈముసలబుక్కోర్లు బెట్టరల భాగ్యము కాదుకదా. కావున నందిగామ తాలూకా ప్రజలందరూ ఈవిషయము తగినంత శ్రద్ధవహించి వైకోర్లువారికి ఒక మహాజనురంజన సదనకోర్లు ను నందిగామలోనే ఏర్పాటు చేయునట్లు తరువాతకేర్రల ప్రయత్నింతురు గాక యని ప్రార్థించుచున్నాడను నందిగామ. అయ్యోదేవర లక్ష్మీనరసింహరావు.

II

ఆంధ్రవిద్యార్థిసభ

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాసంపాదకుడు:

అయ్యో ద్వితీయాంశ విద్యార్థి మహాసభను నెల్లూరి సోదరుల తీవ్రతరమైన వాటిట్టణమున కాహ్వానము కేసిరి. “అయ్యో జి. ఓ. 559 కొరతనమువారు ప్రకటించుటచే భీత మనస్కులమై, కాకివాడయం దాహ్వానము కేసిరప్పటికి తుదకు నిరాకరించితిమి. జి. ఓ. 559 వలన విద్యార్థి మహాసభ కేమియు నాటంకములు గలగవని తెలిసికొని యుండుటచేత రాజోవు సంవత్సరమునకు విచ్చేయ ప్రార్థించుచున్నాము. గుంటూరువా రెల్లప్పుడు త్యాగపూరితు లగుటవలన పరియొక తీవ్రము ఆహ్వానము చేయవచ్చును. కావున మాప్రార్థనలను చెవియొగ్గి మాయాహ్వానము నంగీకరించెదరు గాక!” యని నెల్లూరివిద్యార్థులు కోరుటచే మాయాహ్వానము ముపసంహరించుకొంటిమి.

డిసంబరు మాసము గడచిపోయినది. ఇంకను నెల్లూరి సోదరులు నిద్రాకుండి మేల్కొంచుటకుండుట కడుంగడు కోస నీయుము. సభ యెప్పుడు చేయ నిశ్చయించుకొనిరి? మరల జి. ఓ. 559 వలన భీతులైరా? లేక నెల్లూరి కాహ్వానముకేసిన విద్యార్థి సోదరులకు నిగిలిక సోదరులు సాహాయ్యము కేయకుండిరా? కడచినదానికి వగచిన ప్రయోజనమేమి? ఏదియో, లోపముచేత నిరూపమున సభ నెలకొల్పబడునట్లు దొవడు. రాజోవు ఏప్రిలుమాసమున నైనను సభను జయప్రథముగ జరిపెదరా? లేక మాచేతిగాదనెదరా? అట్లన్నచో మా గుంటూరు సోదరవిద్యార్థులు రాజోవు ఏప్రిలుమాసమున గుంటూరు నందు సభను జరిపెదరిని నమ్ముచున్నాము.

ఈవిషయమై నూత్నదృష్టితో, నెల్లూరు విద్యార్థి సోదరులు ఆలోచించి వెంటనే ప్రతికాముఖమున తెలియజేసెదరు గాక!

కలఃత్రా. శ్రీనివాసరావు.

III

కోర్ల యిబ్బంది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాసంపాదకుడు:

అయ్యో, యుద్ధమునలనేమి, పంటలులేమిచేసేమి పరిజల ఎరకళ్లు చెప్పి కోర్లముగాదుగదా! రూపాయినిచ్చిన మాడు మంచముల మా నేమి భాగ్యము దొరకుట దుర్లభము. పల్లె

టూరిలో నిరసించు తూలివానికి కోజునకు 3 ఆజాలకంటె ఎక్కుడుకూలి దొరకడు. ఆ 3 ఆజాలతోను పెండ్లము బిడ్డల బోపించుకొనుట యెట్లు? కట్టుకొనుటకు గుడ్డయే? ఎక్కడ నైన నప్పుడెచ్చి యేమంటెయింటిలో కోజునకు రూపాయి నేరుకొనుటకైన కోర్లలేని యీ గ్రామములకు చాటిన మొల బోతునకు దిగబడు ఘోటీ బంతులుచే రెండుమాడునందల రూపాయిల యెట్లుండిన గాని సాగదు. తూలివానికి ఈ కజపుకోజులలో రెండుకూపాయిల నడ్డిని కట్టింది రెండు మాడునందల లిచ్చుచారెదరు? ఆమధ్య ఈడిగ, మాల, మాడిగ, మొదలగు బేడిప్రజ గ్రామములోనుండు ముఖ్యులకద్ద కేలేంచి వారి దురస్థము కూర్చి దురస్థిల చందాలములమున నేమి స్వంతభవముతో నేమి చేసిని కొంత చట్టార్చి. ఎంతకాలమని పోషించుట? ఇప్పుడు కిరసనాయిలు వారకులలేదా యొక గోల. అందువిషయమై గ్రామస్థులు కిరసనాయిలుకివల నంచలకిరదని మహాజనసమితి గాని వారిమాత్రం లమగంటి మహాజను బుట్టరల లయ్యెను. ఇక పుజల సాకర్యములకై నెట్లులనువిధించి గ్రామస్థుల కేయోభివృద్ధినిగోరు బోర్డువారైన కరుణించెద రని వారికి కోర్లవిషయమై మహాజనసమితి దలచిరి. తిమ్మాపురము కోర్లకర్గరంబి కొత్తపల్లికోర్లకర్గరంబులకు చాలకాలముక్రిందట కజపు ఫండు ఖర్చుచేయు నప్పుడు చేయవలసినదిగా నెట్లు కాంక్షనుచేసిరి కోర్లకేయకుల యుండిన కూలీలకు ప్రతికోజునకు పది యండుకు. కూలీలకు ఈ కజపుకోజులలో నన్నము కలగ జేసిన వారగుదురు. పనికూడ నులభముగా జరుగును. అదియును గాక గోదావరి జిల్లా గోరం, కొమరగిరి, పంధూరు గ్రామములలో ను పంటలు లేనందున భాగ్యము లేదు. కాకివాడ, పితాపురము మొదలగు స్థలముల నుండి కొని తెచ్చుకొనవలెను. ఈ గ్రామముల కాయాఫలములు 8-9 మైలులందెను గావున బండ్లు వెడలుటకు ఘోటీలకంతములు. బోర్డువారైన గడుజించి కోర్లకేయ నాధారము గట్టించి నిలవ నీడ యొసగినగాని లేనిచో కూలీలందరు తిండిలేక మలము మాడి దుర్మరణము నొందవలసికచ్చును.

గోరం.

రావు వేంకటరావు.

IV

పేరాల ప్రజల తిప్పలు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాసంపాదకుడు:

అయ్యో, మేము చలసలలో నున్నందున వ్రాయుటకు తగిన కాగితము దొరకనందుకు చింతిల్లుచున్నాము. ఈదిగుక వ్రాసిన సంగతులు తమ దివప్రతికయందు ముద్రింపింప ప్రార్థింతుము. నుమారు ఆరుమాసములక్రిందట చీరాలలో ప్లేగుసంభవించి ఆ యూరి జవలందరు తద్రామమున కతిసమాపమున నున్న పేరాలగ్రామము పేరి మూడుమాసములవరకు పేరాల యుండే యుండి కరువాత చీరాలజనులు ముర్రీతముగ తమ తమ గృహములకు చేరిరి. చీరాల జనులు ప్లేగువ్యాధివలన పేరాలకు వచ్చి కాపురముకేసినందువలననే లేక తమ తమ సరకులను యాగ్రామమునందే నిల్వ నుంచినందువలననే అతి సమాపమునందున్న పేరాలకు చీరాలకును అతిభయంకరముగా ఒక్కనెట్టున ప్లేగు వ్యాధి ప్రవేశించి జ్వరము సోకిన ప్రతి మనుష్యుడు మృత్యుజేతకాతం బడరలసి పచ్చెను. కొద్ది దినములలోనే వి శేష జనన మ మ గు రుం డి నం దు వలన ప్రజలు భయభ్రాంతులై దిక్కుదొంగక కొందరు బంధు గ్రామములకును కొందరు సమాగ్రామములకును చేరిరి. పేరాలకు సమాపమునందున్న వీరూపాలెము నాస్త్రవ్యులందరూ గుమికూడి పేరాలనుండి వచ్చిన ఎంతటి బంధువు నైనను, ఎట్టి స్నేహితునైనను ప్రాణభీతితో వచ్చిన ఆయూరి యాడు పిల్లలను సహితము దయాచాక్షిణ్యములు లేక తిరిగి పేరాలకు వెడలగొట్టుటయే కాక తమయూరి పాలిమేరకు లోపల పేరాలవారి నదుగిడరీయకూడరీ ఒక కట్టుబాటు చేసి కొనిరి. ఇట్టి భయములలో ఇతర గ్రామములకు వలసలు వెళ్లగా మిగిలిన బహుశబుంబులవార లగు తమ కష్ట సముదాయములను భవంతులు బండ్లమీదకు పేడలు తమ శిరముల మీదకు మోసికొని పేరాల చుట్టుపక్కల తమ తమ కనుకూలమైన బుట్టరములను నిర్మించుకొనుచుండగా వోరులు తమ కిది మంచియదనని తలంచి కొద్దిదినములలో ఆయి డువోట్లబడి సాత్రిసామానులు వెండి బంగారు నగలు ఆహార వస్త్రాదులు నిరాటంకముగా దొంగిలించుకొనిపోయిరి. ప్రాణ భీతితో తమయింట్లు, వాకిండ్లు, పేడలు, మిడ్లలు విడిచిరచ్చి అరణ్యవాసముచేయుచు పోరులవలన తమ భవదారులను ప్లేగు వ్యాధివలన తమ ప్రాణములను కాపాడుకొనుట ప్రజలకు చ

స్పృహ్యమైయున్నది. ఇట్టి సమయములో సర్కారువారు తగిన రక్షకభటనమాత్ర మొనర్చినరని ప్రార్థించుచున్నాము. చీరాల యూరియొక్క వారు గ్రామవాస్తవ్యుల మొత్తముమీద నలు దిక్కులకున్న పాకలకుభయ వాటునట్లు మూడులాంతర్ల మాత్రము ఉత్తమపునేసీరట యూనియన్ వారి ఈ తిరువ్యవహారము లాంతర్లను ప్రబోధయోగము లేనిచోట వాటిరి. అందువలన ప్రజలకు ఇబ్బందిగచున్నది. యూనియన్ వారు లాంతర్లను కాతువిషయమై తిరిగి మోచించుటకు ప్రార్థింతుము. పేరాల, పురవాసి.

V

గుడివాడ ప్రైతులకు మనవి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాసంపాదకుడు:

అయ్యో, ఆగ్రహారములందు వ్యవసాయవృత్తి పుర్రులన్నింటి ఉత్పత్తివృత్తివై యుండ మనదేశమున రానురాను రైతులైతులు గాడిద బ్రతుకుకన్న నీడమై పడుచున్నది. మనరైతులను ఇదిగరకే తక్కువమించిన విశాఖములు పట్టి పడించుచున్నవి. రైతు గ్రామవాసులు మొదలు చక్రవర్తిగరకు గల ప్రభుత్వవ్యవస్థల కందకుని ఒక మూడై ఆగ్రహారమునకువది చెప్పినట్లు నడచిన గాని బ్రతుకుటకు నీలులేదు. ఇట్టి స్థితిలో యిదిగరకే ఆవిశయగు పునర్యమలగు పన్నులచే మృంగిపోవుచున్న రైతులయెడ కనికర ముమాట మరచి ప్రభుత్వమువారు గూడ కొత్తనీటిపన్నును జమీందారీ మొదలగు భూములపై విధించుటకు ఉత్తమ్యుల వారీచేయించినారు. ఇందునుకూర్చియే నోరులేని రైతులు దిగులుచెంది చేయుటకేమియు తోచక గ్రామములందు మూలముండగా “గోరుదుల్లువై కోకటిపూలు” అన్నటుల “ఎగుమతులన్నింధము” వెంటాడినది. ఇంక నాలస్యము చేసిన జీవించుట కన్యము. మనకు విద్యాధికులు గాని, కాసన సభ్యులుగాని, అధికారులుగాని, జేకోన్దరణముకై శంకణము గట్టుకొన్న ప్రతికారజములుగాని, మనోకరుగాని, తోడ్పడరు. తోడ్పడుట కల్ల. స్వసహాయమునే నమ్ముకొని నడుములుగట్టి ప్రభుత్వమువారికి అట్టిలు తెలిగ్రాములు రాయవారములు పంపియు, యింక నితరస్వామివిభానము లభలంబించియు, వారిమనస్సులు కరగునట్లు మనకన్యములను నచ్చ జెప్పి సహాయమును పొందవలయునేగాని మనోకమాగ్రమున్నట్లుదు. మెత్తనివానిజూచిన నెట్టివానికైన నొక్కబుద్ధియలచను సామెతనుమాత్రము ఎప్పుడును మఱసరాదు. దృఢం కల్మముగల డక్కనురైతుల సంఘమువారు తటస్థించినపత్తుల నెట్లుతప్పించుకొనుచున్నాకో చూడుడు. ఎట్టిమనకేరగిత్తని గడించుచున్నాకో పరికింపుడు. అంతవరకుపో నేల? మనకు కొన్ని అంశములమారమునకున్న గన్నవంతాలూకా రైతుల సంఘమేమి చేయుచున్నదో గమనింపుడు? ఆంతకన్న నేమి కావలయును? వారిలో న్యాయవాదులుగాని, జేక వాసులుగాని, విద్యాధికులుగానిలేరు. సాంఘికలలో పలుకు ముక్కు పచ్చలారని పసివారే. వారిని చూచియెనను మనముకూడ వారి వారి నలంబించుట మంచిది. సమయమిది. ఎరగోసాయము చేయుచురని తలంపకుడు. ఈ విషయమున రైతేతరులందరు మనకు శత్రువులే. కొన్ని సంవత్సరములకుండియు అతిపెద్దరలన గల్గినట్లుము పదిసంవత్సరముల కైనను లేదు. ఈ సంవత్సరమున కొంతవరకు ఫలించుటవలన రైతులు తెప్పిలవచ్చునను ఆశతో నుండగా నిట్టి ఆకమములు తిండోపకంఠములుగా వెంటాడుచున్నవి. కావున వెంటనే తాలూకారైతుల సంఘమున తిరురందరు సభ్యులుగ జేరి వివిధమున పనిజేసిన మేలగునో ఆవిధము నాలోచింపుడు. నుండ రాయవారములు పంపుటయు, నిష్కలమైనచో నేరొక విభాన మువలంబించుటయు ఉత్తమ మని నాతలంపు. ప్రభుత్వమువారికి పన్నులు చెల్లింపవలసిన సమయమువాడ వచ్చినది. ఎగుమతి లేకున్న మనకు ధనమొకండి నచ్చును. డబ్బులేక శిష్టులూ సంగతున్న తాలిబాట్లులైనను అమ్మించి పుచ్చుకొందురుగాని విడువరు. అన్నకు కొంతవరకు వైతుల దుస్థితి నాలోచింపడు. ఇప్పుడినుండియు మొరబెట్టుకొనవలెను. తీవ్రమైన సుకమాంకోశక చేయవలయును. పరుములు మించిన రెరునాత మొత్తుకొన్నను ప్రయోజనముండ దని నాప్రాధానము తెల్పితి.

విధేయుడగు సోదరులు.

ఆంగలూరు

గుడివాడ తాలూకారైతుల సంఘము.

కుంకుమపువ్వు:—మా యొక్క మాధ్యమముగ్రామములకు కుంకుమపువ్వు వెల తగ్గించబడినది. కానలసినవారు జంటనే తమ ఆర్థులకు రిజిస్టరు చేయించుకొని నూతన సంవత్సర క్యాలండరు నొకదానిని పొందు టుచిత్తు (1997) ఎస్. నారాయణ అంతుకో, 21 హన్మవేసి, స్పృహించు

Printed and Published by K. Nageswara Rao, at the Andhra Patrika Press, 7, Thambu Chetty Street, Madras.